

INLEIDING

Voor het zomercongres op 12 juni 2021, was het mogelijk om vóór 4 juni eerste termijn vragen in te sturen. De antwoorden hierop vind je in dit document. Op het congres zelf mogen dan alleen nog tweede termijn vragen gesteld worden. Hierbij is het belangrijk om het nummer van de vraag waarop je reageert op te schrijven. Op zaken die bekend werden ná 4 juni, zoals de moties, mogen wél nog eerste termijn vragen gesteld worden. Mocht je nog vragen hebben over de procedure (de manier waarop alles gaat), dan kun je mailen naar congrescommissie@dwars.org.

INHOUDSOPGAVE

Algemene bestuursverantwoording.....	4
Bestuur Scharwachter	4
Verantwoording voorzitter.....	7
Sabine Scharwachter	7
Verantwoording Secretaris	8
Brian Lammers.....	8
Verantwoording Politiek Secretaris	10
Sander van der Goes	10
Verantwoording Internationaal Secretaris	10
Janno Rook	10
Verantwoording Penningmeester ad interim	11
Martijn Staal	11
Verantwoording Organisatie & Leden	12
Neele Boelens	12
Verantwoording Campagne & Communicatie.....	13
Myrte Hesselberth	13
Financieel jaarverslag en financieel meerjarenplan	15
Verantwoording Raad van advies	16
Verantwoording Zoekcommissie	17
Verantwoording Kandidatencommissie.....	17
Verantwoording Kascommissie.....	22
Verantwoording Campagnecommissie	23
Verantwoording OverDWARS	24
Verantwoording Commissie bestuursstructuur.....	24
Verantwoording Commissie van Beroep	24
Kandidaat voorzitter	25

Aukje van Geene	25
Hiske Scholtens	31
Kandidaat secretaris	36
Frank Lemmers.....	36
Kandidaat Penningmeester	44
Hajo Claasen.....	44
Kandidaat Politiek secretaris	46
Denise Douven.....	46
Jens Bosman.....	47
Zunga Linger.....	49
Kandidaat Organisatie en leden	51
Kiete Schmitt.....	51
Kandidaat Campagne en communicatie	53
Laura Adriaansen	53
Kandidaat vicevoorzitter	55
Frank Lemmers.....	55
Denise Douven.....	56
Jens Bosman.....	56
Kandidaat Raad van advies.....	57
Amirah Chandoesing.....	57
Jelle Duba	59
Lotte Kars	60
Lykle Maatje	60
Sam Goossens	63
Kandidaat Hoofdredacteur OverDWARS.....	64
Jonathan Koelewijn.....	64
Voordracht Zoekcommissie	69
Voordracht campagnecommissie	69
Visiestukken	69
Onderwijs.....	69
Energie, duurzaamheid en mobiliteit	70
Wijzigingsvoorstellen Huishoudelijk regement	70
6: Benadrukken wettelijke taak kascommissie en toezicht op verbod uitgaven dierlijke producten	70
Wijzigingsvoorstellen Politiek programma.....	70
6: Duidelijke maatregelen tegen problematische schulden	70

17: Duidelijke maatregelen tegen problematische schulden	72
Wijzigingsvoorstellen beginselprogramma	72
1: Klimaatrechtvaardigheid in het beginselprogramma & 2: Democratische economie in beginselprogramma	72

ALGEMENE BESTUURSVERANTWOORDING

BESTUUR SCHARWACHTER

Vraag 1.1

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Veel dingen moesten online dit jaar, en er zal nog wel veel (permanent) moeten in het aankomende jaar.

Ik heb het idee dat er, zeker op lokaal niveau, nog wel wat meer fysiek had gekund.

Het kan zijn dat ik dingen niet meegenomen heb, die jullie wel meenamen.

Dus ben ik benieuwd hoe jullie de afweging hebben gemaakt. Welke informatiebronnen gebruikten jullie? Waren jullie kritisch op die bronnen? Welke pogingen zijn er geweest tot creatief nadenken en waarom zijn die er niet gekomen? En de dingen die wel gedaan zijn, op basis waarvan konden die fysieke activiteiten wel? Hebben jullie besmettingen als resultaat van DWARS activiteiten bijgehouden of laten houden? En hebben jullie nagedacht over de manieren waarop DWARSers naar activiteiten komen en daar adviezen over gegeven?

Antwoord: Wij vinden het ook heel jammer dat we uiteindelijk (bijna) geen fysieke activiteiten hebben kunnen organiseren in ons bestuursjaar. In het coronabeleid van DWARS zijn de geldende coronamaatregelen van de Rijksoverheid altijd leidend. We willen ons natuurlijk aan de wet houden en daarnaast ook onze verantwoordelijkheid nemen in deze pandemie: we willen als organisatie niet onnodig de grenzen opzoeken en daarnaast ook niet onze leden onnodig aan gezondheidsrisico's blootstellen. Toen de landelijke besmettingsaantallen begonnen te dalen, hebben we deelname aan demonstraties weer toegestaan. Ook hebben afdelingen op den duur een aantal keer wandelingen in tweetallen georganiseerd. Nu het vaccinatieprogramma van demissionair minister Hugo de Jonge eindelijk begint op te schieten, verwachten we dat er spoedig meer fysiek mogelijk is - al weet je het met De Jonge nooit zeker. Wel hebben we sinds 5 juni verschillende versoepelingen ingesteld waardoor afdelingen kleinschalige fysieke activiteiten kunnen organiseren.

Vraag 1.2

Indiener: Jet Waterman

Vraag: In de algemene bestuursverantwoording zie ik geen zelfreflectie over hoe de communicatie met de RvA ging in het eerste halfjaar van jullie bestuurstermijn, en ook vooral na het wintercongres. Ik zie als lid niet wat er gebeurd is met de relatie tussen het bestuur en de RvA na het wintercongres. Kunnen jullie daarop reflecteren en uitleggen hoe dat gegaan is?

Antwoord: In onze algemene bestuursverantwoording staat niets over de communicatie met de raad van advies in het eerste halfjaar van onze bestuurstermijn, omdat deze verantwoording gaat over het tweede halfjaar van de termijn. Na het wintercongres ging de communicatie met de raad van advies beter dan daarvoor. We zijn bijvoorbeeld

begonnen met de reactie van het bestuur op de notulen raad van advies op te nemen in de notulenspin, zodat deze voor leden inzichtelijk wordt gemaakt. De relatie tussen het bestuur en de raad van advies was in de tweede helft van het jaar net zo goed als daarvoor. Wel verliep de tweede helft voor ons als bestuur wat gemoedelijker dan de eerste helft, waardoor we de raad van advies minder om advies hoefden te vragen.

Vraag 1.3

Indiener: Jet Waterman

Vraag: In de algemene bestuursverantwoording zie ik geen zelfreflectie over hoe er is omgegaan met leden die kritisch waren tijdens het wintercongres van 2020. Ik zag dat de omgang met leden een negatief effect heeft gehad op de vereniging na het wintercongres. Kunnen jullie daarop reflecteren?

Antwoord: Na het wintercongres heeft het bestuur twee keer een gesprek gevoerd met een aantal van de leden die kritisch waren tijdens het wintercongres. Na afloop van het tweede gesprek gaven zowel het bestuur als de aanwezige leden aan dat dit prettig is geweest. Ook hebben we in de notulenspin van 12 januari en de nieuwsbrief van 14 januari een oproep geplaatst aan leden die nog vragen of opmerkingen over het wintercongres of die naar aanleiding van het wintercongres verder met ons in gesprek wilden. Hier zijn helaas geen reacties op gekomen. We vinden het jammer om te horen dat jij zag dat de omgang met leden een negatief effect heeft gehad op de vereniging na het wintercongres. We waren graag met je in gesprek gegaan om te begrijpen welk effect jij precies ervaren hebt en wat we daaraan zouden kunnen doen.

Vraag 1.4

Indiener: Jet Waterman

Vraag: In de algemene bestuursverantwoording zie ik geen zelfreflectie over het herstel van vertrouwen na het wintercongres van 2020. Ik zie zelf dat bij veel leden, waaronder ik zelf, het nog een open wond is. Kunnen jullie daarop reflecteren?

Antwoord: Wat ontzettend vervelend om te horen dat er bij jou en andere leden nog sprake is van een open wond. Wat wij hebben gedaan om het vertrouwen te herstellen staat al deels in het antwoord op vraag 1.3: we zijn in gesprek gegaan met leden (die dat wilden) die direct betrokken waren bij de gebeurtenissen op het wintercongres en hebben dit ook aan andere leden aangeboden. Daarnaast kost het herstellen van vertrouwen vooral tijd, en we hebben dan ook ons best gedaan om alles wat mis was gegaan in de eerste helft van het jaar voortaan beter te doen. Wij denken dat dit goed gelukt is en we hopen dat dit ook zichtbaar genoeg is geweest voor leden. We hadden graag eerder van jou vernomen dat je er nog mee zit. Dan hadden we eerder het gesprek met je aan kunnen gaan, zodat we de situatie voor jou hadden kunnen verbeteren.

Vraag 1.5

Indiener: Jet Waterman

Vraag: In de algemene bestuursverantwoording zie ik geen zelfreflectie over de communicatie rondom het inactief zijn van Brian als secretaris. Zelf had ik samen met andere leden moeite in die periode om je te bereiken, en wij wisten voor lange tijd niet waarom. Kunnen jullie hierop reflecteren?

Antwoord: Over Brian's afwezigheid is 18 december naar het kader en met de notulenspin gecommuniceerd. Dit was dus in de week na het congres en voor het winterreces. Na het winterreces werd duidelijk dat die afwezigheid wat langer zou gaan duren en hebben we alle zaken daaromheen op orde gesteld, zoals de organen waarvoor Brian verantwoordelijk bestuurslid was geïnformeerd. Brian heeft vanaf toen wel telkens berichten op mail en Slack om de zoveel dagen naar ons doorgezet. Het kan voorgekomen zijn dat dit niet altijd honderd procent soepel is verlopen, maar daar hebben we in die periode zelf en daarna geen signalen van ontvangen. We vinden het jammer dat dit signaal niet eerder naar ons toe is gekomen, omdat we er toen concreet meteen iets aan hadden kunnen doen.

Vraag 1.6

Indiener: Jet Waterman

Vraag: In de algemene bestuursverantwoording zie ik geen zelfreflectie over het opnemen van onderbouwde kritiek tijdens het wintercongres van 2020. Ik zag zelf hoe de reactie van het bestuur op de motie afkeuring ten koste ging van veel kritiek die er was met het congres. Kunnen jullie hierop reflecteren?

Antwoord: Naar aanleiding van onze evaluatie van de financiële situatie hebben we een hoop dingen gedaan, zoals: de financiën op orde gebracht, gesprekken gevoerd met kritische leden, meer aandacht voor communicatie en transparantie naar leden in bijvoorbeeld de notulenspin, een ledenenquête om te peilen wat er nog beter kan bij DWARS, en communicatiestructuur in het bestuur verbeterd met bijvoorbeeld clustervergaderingen. Dit waren stappen die we wilden zetten naar aanleiding van onze evaluatie van de financiële situatie, wat ook een congresstuk was op het wintercongres. We hopen daarnaast dat deze stappen ook recht doen aan de onderbouwde kritiek waarover je spreekt in je vraag. We vinden het natuurlijk jammer om te horen dat jij zag dat onze reactie op de motie van afkeuring ten koste ging van de kritiek. We kunnen begrijpen dat daardoor het gesprek minder over de inhoud van de motie ging en meer over onze reactie. We kunnen je echter verzekeren dat we de kritiek, die ook terugkwam tijdens het onderdeel bestuursverantwoording op het wintercongres en tijdens de gesprekken die we met kritische leden daarna hebben gevoerd, goed zijn doorgekomen.

VERANTWOORDING VOORZITTER

SABINE SCHARWACHTER

Vraag 1.7

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Sabine, wat was het leukste wat je dit jaar hebt mogen doen, en wat neem je mee uit je bestuursjaar?

Antwoord: Hoi Thomas, wat een super leuke maar lastige vraag! Ik heb zoveel leuke dingen mogen doen, maar speechen op het congres van GroenLinks blijft mega vet! En ik vond het onwijs leuk om samen met Sander zo nauw betrokken te zijn bij de voorbereidingen op de formatie van GroenLinks. Wat ik meeneem uit dit bestuursjaar: ontiegelijk veel kennis over politiek, een heleboel fijne nieuwe contacten, prachtige herinneringen, maar vooral alles wat ik van mijn geweldige bestuursgenoten geleerd heb.

Vraag 1.8

Indiener: Jet Waterman

Vraag: In je verantwoording zie ik geen zelfreflectie over transparantie naar leden toe. In het eerste halfjaar had dit veel negatieve gevolgen, en met het wintercongres zei je hierin te willen beteren. Kan je reflecteren op hoe je jezelf hierin hebt verbeterd in het afgelopen half jaar?

Antwoord: Transparantie van het doen en laten van het bestuur zie ik als een collectieve verantwoordelijkheid. Zie hiervoor ook de antwoord op de vragen onder algemene bestuursverantwoording. Ik heb zeker geprobeerd hieraan mijn steentje bij te dragen, met name als het gaat om meedenken over de notulenspin. Daarnaast denk ik dat transparantie een constant punt van aandacht blijft en daar vast nog verdere stappen in zijn te zetten.

Vraag 1.9

Indiener: Jet Waterman

Vraag: In je verantwoording zie ik geen zelfreflectie over het herstel van vertrouwen bij leden na het wintercongres. Ik zie zelf dat het bij veel leden nog een open wond is. Kan je op het herstel van vertrouwen in jou als voorzitter reflecteren?

Antwoord: Ik denk dat mijn antwoord op deze vraag deels overeenkomt met het antwoord op vraag 1.4. Ik hoop vooral dat mijn verdiensten in het afgelopen half jaar voldoende zijn geweest om het vertrouwen van leden in mij enigszins te herstellen.

Vraag 1.10

Indiener: Jet Waterman

Vraag: In je verantwoording zie ik geen zelfreflectie over het beteren in de communicatie binnen het bestuur. Voor het wintercongres ging daar veel mis. Kan je over je handelen om de communicatie binnen het bestuur in het afgelopen half jaar te verbeteren reflecteren?

Antwoord: In mijn verantwoording staat: "Ook maakte ik een plan om beter samen te werken op afstand. Vooral het wekelijks vergaderen in groepjes (clusters) naast de wekelijkse bestuursvergadering werkte goed." Dit heeft in belangrijke mate bijgedragen in een soepelere communicatie binnen het bestuur, zeker tijdens het afstandswerken. Daarnaast werd bijvoorbeeld ook een update rondje vaste prik op de bestuursvergadering. Sindsdien hebben we eigenlijk geen problemen meer ondervonden op het gebied van communicatie binnen het bestuur.

Vraag 1.11

Indiener: Tom Bruggeman

Vraag: Hoi Sabine, in je verantwoording geef je aan dat je het jammer vindt dat je weinig contact hebt kunnen hebben met leden de afgelopen tijd.

Mocht de situatie waar we nu in zitten/uitkomen vaker voorkomen hoe zou DWARS wat jou betreft er dan voor kunnen zorgen dat contact en ruimte om gesprekken over de vereniging te hebben tussen DWARSers die normaal rondom activiteiten vanzelf plaats vinden kan worden bevorderd?

Antwoord: Hoi Tom, goede vraag! Ik denk nog steeds dat een online ledenplatform een waardevolle toevoeging aan de vereniging kan zijn. Persoonlijk denk ik dat dat beter werkt dan de vele DWARS appgroepen die er bestaan en waar gesprekken soms heel snel kunnen gaan. Online inspraakavonden zijn ook een optie, maar we hebben dat afgelopen jaar een aantal keer gedaan en gemerkt dat daar echt bijna niemand op af komt. Overigens: break-out rooms tijdens napraten na een online activiteit hebben zich ook bewezen als een welkom digitaal middel.

VERANTWOORDING SECRETARIS BRIAN LAMMERS

Vraag 1.12

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Brian, in 2018 is op het wintercongres de volgende motie ingediend:

Schrap genderregistratie: Roept het bestuur op om GroenLinks op te roepen te stoppen met het registreren van gender, en de reeds verzamelde informatie te verwijderen.

Alhoewel GroenLinks geen nieuwe informatie meer verzameld, zijn oude gegevens nog steeds opgeslagen. Heb jij hier dit jaar iets mee gedaan, en/of ga je dit meegeven aan je opvolger? Alvast bedankt!

Antwoord: Hoi Thomas, De motie was voor mij een beetje van de radar verdwenen moet toegeven. Ik ben blij dat ik hier op gewezen wordt, omdat het een heel belangrijk punt is. Ik heb in de afgelopen twee weken de eerste stap gezet. De eerste stap die ik heb gezet is in gesprek gaan met de mensen van GroenLinks die onze ledenadministratie faciliteren. DWARS moet bij wet een aantal gegevens verzamelen, maar gender of geslacht zijn er geen van. Binnenkort wordt de verzamelde genderinformatie verwijderd van iedereen die alleen lid is van DWARS. Voor de combileden (leden van DWARS en GroenLinks) gaat het iets langer duren. Ik zal wat overleggen met GroenLinks moeten voeren, omdat wij niet de ledenadministratie van GroenLinks kunnen aanpassen. Als er nog geen oplossing voor is zal ik het overdragen. Dan wil ik vooral dat nu de lijstjes worden uitgezet.

Vraag 1.13

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Brian, uit onze mailwisselingen kwam naar voren dat het kan voorkomen dat iemand die al aangegevens heeft diens naam te veranderen, nog steeds onder oude namen in het systeem staat. Kan je dit meegeven aan je opvolger? Dankje!

Antwoord: Hoi Thomas, dit zal ik zeker meegeven. Ik hoop ook dat het in de toekomst wat makkelijker zal gaan worden om bepaalde gegevens te wijzigen of te verwijderen. Ook hier zal ik (voor nu) en mijn opvolger (straks) met ledenadministratie van GroenLinks in gesprek moeten gaan over hoe we dit regelen.

Vraag 1.14

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Brian, wat was het leukste wat je dit jaar hebt mogen doen, en wat neem je mee uit je bestuursjaar?

Antwoord: Hoi Thomas, Het leukste van dit jaar was dat ik met heel veel fantastische mensen heb mogen samenwerken. Ik heb veel dingen mogen leren en ontdekken de afgelopen tijd. Een belangrijk thema voor mij is om hulp vragen als het nodig is. Ik merk dat ik dat erg moeilijk heb gevonden. Ik kan het steeds beter en dat neem ik zeker mee.

VERANTWOORDING POLITIEK SECRETARIS SANDER VAN DER GOES

Vraag 1.15

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Sander, wat was het leukste wat je dit jaar hebt mogen doen, en wat neem je mee uit je bestuursjaar?

Antwoord: Hoi Thomas, dank voor deze leuke vraag! Het allerleukste wat ik dit jaar heb mogen doen is actief meedenken over een alternatief voor het leenstelsel. Mede door onze inzet hebben we uiteindelijk een goed plan neergezet dat problemen voor jongeren aanpakt op de gebieden van wonen, werken en studiefinanciering. Ik vond het in het algemeen sowieso super leuk om de belangen van jongeren of dingen die wij als DWARS belangrijk vonden met GroenLinks te bespreken. Ook een onderwerp als mentale gezondheid van jongeren tijdens de coronacrisis was een van de onderwerpen die het belangrijkste was om aan te pakken. Ik neem mee hoe belangrijk het is om mensen fysiek te kunnen spreken. Ik merk allereerst bij veel mensen om me heen dat de afstand hen zwaar valt. We moeten voorkomen dat alles digitaal onder het mom van efficiëntie de norm wordt. Niet alles hoeft daar om te draaien. Ten tweede is het ook echt makkelijker communiceren als je fysiek samen bent. Ook de kwaliteit van discussies wordt zo dus verbeterd.

VERANTWOORDING INTERNATIONAAL SECRETARIS JANNO ROOK

Vraag 1.16

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Janno, wat was het leukste wat je dit jaar hebt mogen doen, en wat neem je mee uit je bestuursjaar?

Antwoord: Hoi Thomas, wat een leuke vraag! Het allertofste vond ik het opzetten van structureel contact met onze fractie in het Europees Parlement. Hoewel als DWARS daar dingen voor elkaar krijgen behoorlijk uitdagend is, heb ik de indruk dat onze input daar meer gewaardeerd wordt dan eerder, en dat daar in de toekomst veel meer uit te halen valt, zeker als de samenwerking met FYEG daarin verder uitgebouwd wordt. Ik neem mee dat er in bijna elke situatie toch mogelijkheden zijn om iets moois te maken van je bestuursjaar, en een crisis juist ook een goede aanjager kan zijn om dingen beter aan te pakken. Dat hebben we gezien bij de uitbouw van de inhoudelijke taken, maar ook met het organiseren van online activiteiten, waardoor het nu veel makkelijker blijkt om sprekers uit het buitenland naar ons te halen. En last but not least: een voor mij onbekende taak zoals het organiseren van het congres kan enorm leuk en leerzaam blijken 😊.

VERANTWOORDING PENNINGMEESTER AD INTERIM EN SCHOLING & ACTIVITEITEN MARTIJN STAAL

Vraag 1.17

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Martijn, wat was het leukste wat je dit jaar hebt mogen doen, en wat neem je mee uit je bestuursjaar?

Antwoord: Dankjewel voor je leuke vraag Thomas, al vind ik deze moeilijk te beantwoorden. Ik heb afgelopen jaar veel geleerd, en hoop dit binnen en buiten DWARS in te kunnen zetten voor de DWARSe idealen. Het organiseren van scholingstrajecten was in ieder geval heel leerzaam, net als het boekhouden, en hecht samenwerken met een groep toffe bestuursgenoten.

Ik vind het moeilijk om iets als "het leukste" aan te wijzen, maar het organiseren van DWARSdenken en DWARS op Weg vond ik erg leuk. Waar ik ook veel voldoening uit haalde, was het op de rails krijgen van de financiën. Hopelijk is dat nu voor de aankomende jaren gelukt, met het financieel meerjarenkader.

Vraag 1.18

Indiener: Oscar Lawson

Vraag: Hoi Martijn, hoe combineer jij je functies in het landelijk bestuur van DWARS met je functie als adjunct hoofdredacteur van overdwars?

Antwoord: Dankjewel voor je vraag Oscar! Voor wie het niet mee heeft gekregen, de redactie van OverDWARS heeft mij verkozen tot adjunct-hoofdredacteur van OverDWARS, zonder dat ik bij de vergadering was of hier op de hoogte was. Hoewel ik het een grote eer vond, voelde ik me toch genoodzaakt om het adjunct-hoofdredacteurschap naast mij neer te leggen. Dat heb ik dan ook direct gedaan toen ik hiervan op de hoogte kwam.

Om dan je vraag te beantwoorden Oscar: aangezien ik de functie van adjunct-hoofdredacteur niet echt heb uitgevoerd, was het prima te combineren.

VERANTWOORDING ORGANISATIE & LEDEN

NEELE BOELENS

Vraag 1.19

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Neele, er is mij ter oren gekomen dat jij de commissie Privacy & Technologie heel saai vindt. Dat vind ik verdrietig. Kom je een keertje langs om te zien dat het tof is? Liefs!

Antwoord: Hee Thomas, wat ontzettend jammer dat dit zo jouw oren heeft bereikt. Het is namelijk niet waar! Ik vind de commissie Privacy & Technologie allesbehalve saai: ik ken eigenlijk alleen maar leuke mensen die erin zitten of hebben gezeten. Het enige is dat ik niet zoveel heb met de onderwerpen die de commissie bespreekt. Ik ben namelijk een beetje incapabel met techniek zo nu en dan, hoewel ik volgens Martijn wel in de top drie hoor van ons bestuur maar dat ligt denk ik meer aan de rest dan aan mij. Daarnaast denk ik dat als ik weet wat alle privacy-problemen zijn in de wereld, ik alleen nog maar meer de grote technologiebedrijven ga haten en nog depressiever word over de staat van de wereld. Maar wie weet kom ik een keer langs, als ik wat meer vertrouwen heb in de wereld.

Vraag 1.20

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Neele, wat was het leukste wat je dit jaar hebt mogen doen, en wat neem je mee uit je bestuursjaar?

Antwoord: Hee Thomas, wat een ontzettend leuke vraag. Bijna zo leuk dat het het leukste uit mijn bestuursjaar is. Nee okay dat is niet waar, er zijn veel meer leuke dingen. Ik denk dat ik het leukste toch wel het Nieuweledenfestival vond eind maart. Het is heel tof om zoiets zelf op te zetten en dat het dan ook lukt. Ook krijg ik altijd veel energie van het praten met nieuwe leden dus dat was nog er ook nog eens leuk aan :).

Wat ik meeneem uit dit jaar is dat er meer kan dan je denkt. De coronamaatregelen waren best een uitdaging soms, maar ik vond het steeds een leuke uitdaging om juist ook nieuwe mogelijkheden daarin te zien. En daarnaast heb ik ook geleerd dat ik zelf ook meer kan dan ik denk. Van grote activiteiten opzetten tot spreken voor groepen tot beleid maken, het leek een grote uitdaging maar ik heb het uiteindelijk toch allemaal gedaan!

Vraag 1.21

Indiener: Lykle Maatje

Vraag: Neele, waarom vindt jij DWARS Overijssel niet de beste afdeling?

Antwoord: Hee Lykle, zoals je misschien wel weet ben ik bestuurslid Organisatie en Leden en ga ik over alle afdelingen. Voor een bestuurslid Organisatie en Leden is het kiezen van

een favoriete afdeling daarom een beetje hetzelfde als het kiezen van een favoriet kind voor een ouder. Je hebt stiekem wel een favoriet, maar je zult nooit uitspreken welke dat is.

Vraag 1.22

Indiener: Oscar Lawson

Vraag: Haat je commissie Privacy en Technologie?

Antwoord: Nee?

Vraag 1.23

Indiener: Jet Waterman

Vraag: In je verantwoording zie ik geen reflectie over hoe het wintercongres effect heeft gehad op leden binnen DWARS. Ik zie zelf dat mensen die kritisch waren veel inactief zijn geworden of hun lidmaatschap hebben opgezegd. Kan je hierop reflecteren?

Antwoord: Hee Jet, ondanks dat het niet in mijn verantwoording staat, heb ik me er wel mee bezig gehouden. Ook al voorafgaand aan het wintercongres had ik het gevoel dat het een effect zou hebben op onze leden en dat baarde mij toen al zorgen. Daarom heb ik na het congres binnen het bestuur ook mede het initiatief genomen om in gesprek te gaan met de indieners van de motie. Dit waren uiteindelijk fijne gesprekken. Ook heb ik met sommige leden waarvan ik merkte dat die inactiever werden, nog individueel contact opgenomen. Bovendien heb ik in de gaten gehouden hoe het ervoor stond met de uitschrijvingen met die motivatie, maar dit waren er maar heel weinig.

Zoals je ziet ben ik er dus wel mee bezig geweest, maar ik wil wel even benadrukken dat ik het niet mijn plek vind om voor het welzijn van alle individuele leden te zorgen, of om mensen over te halen om wel weer actief te worden. Ik heb iedereen altijd aangemoedigd om te kiezen voor dat waar zij energie uithalen. Als dat niet DWARS is, dan zou ik mensen vooral aanraden om voor hun eigen mentale gezondheid te kiezen en dan minder actief te worden bij DWARS. Het moet immers geen verplichting worden, maar iets leuks blijven.

Tenslotte wil ik opmerken dat mijn functie misschien wel Organisatie en "Leden" heet, maar dat dat niet betekent dat ik verantwoordelijk ben voor wat alle leden doen. Ik zie de hierboven beschreven zaken dan ook als iets wat ik extra heb gedaan, als een persoon die om mensen geeft, maar niet vanuit mijn functie. Als je wel vindt dat dit een onderdeel van de functie zou moeten zijn, dan raad ik je aan om dit mee te geven aan de Commissie Bestuursstructuur.

VERANTWOORDING CAMPAGNE & COMMUNICATIE
MYRTE HESSELBERTH

Vraag 1.24

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Myrte, wat was het leukste wat je dit jaar hebt mogen doen, en wat neem je mee uit je bestuursjaar?

Antwoord: Hey Thomas, bedankt voor je leuke vraag! Het leukste wat ik heb mogen doen dit jaar is de campagne opzetten met de campagnecommissie. Dit vergde veel creativiteit en dat was erg tof. Ook het schrijven van persberichten en politiek strategische beslissingen maken vond ik leuk. Wat ik het meeste meeneem zijn de organisatorische capaciteiten die ik heb mogen ontwikkelen, met name met de bij de organisatie van het Zomercongres. Ik heb ook geleerd dat confrontaties niet altijd slecht zijn en soms juist beter zijn voor het grotere doel, dus ik hoop dat ik de conflictmijdende Myrte die ik begin dit bestuursjaar was wel een beetje ben kwijtgeraakt.

Vraag 1.25

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Myrte, ik ben verdrietig dat je ons commissie uitje mist. Jij ook?

Antwoord: Ja!! Heel verdrietig. Maar we regelen wel iets en we gaan sowieso met de Congrescommissie naar de eerstvolgende editie van de Exoknaag, toch?

Vraag 1.26

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hey Myrte, jullie hebben samen met de congrescommissie het besluit genomen om het online congres 1 dag te laten duren in plaats van 2 dagen. Ik snap dat dit beter is in verband met toegankelijkheid omdat het online is, maar hoe hebben jullie er rekening mee gehouden dat een kortere tijdsduur ten koste kan gaan van het behandelen van vragen en moties door veel minder tijd die daar nu voor is. Kan jij hierop reflecteren als eindverantwoordelijke van het zomercongres?

Antwoord: Hey Jet! Bedankt voor je vraag. Bij de organisatie van een congres komen veel dingen kijken en hebben we veel afwegingen moeten maken. Na het Wintercongres hebben we een enquête onder leden uit gedaan waaruit bleek dat een tweedaags online congres erg zwaar was. Dat vinden we niet bevorderlijk voor de toegankelijkheid van onze congressen.

Daarnaast zijn de congreslocaties waar je op 1,5 meter van elkaar een congres kan hebben erg schaars. Daarom hebben we in januari/februari deze locatie al vast moeten leggen. Op dat moment was nog niet duidelijk of het congres fysiek of online plaats zou vinden. Onze inschatting was wel dat als een fysiek congres een mogelijkheid was, dat het daarbij nog steeds op 1,5 meter van elkaar zou zijn. Daarom leek het ons niet verstandig en verantwoordelijk om een tweedaags congres te organiseren omdat je dan geen zicht hebt

op wat er 's avonds in hotels gebeurt en of daarbij de corona maatregelen in acht genomen worden. Een tweedaags fysiek congres zonder overnachting leek ons ook niet verstandig omdat dat voor extra reisbewegingen zorgt. Toen we deze locatie vast legden hebben we dus deze beslissing al gemaakt.

Ik begrijp je zorgen over het behandelen van vragen en moties. Daarom hebben we ervoor gekozen om alle eerste termijn vragen online te laten stellen zodat wel alle vragen gesteld konden worden. Op deze manier zijn onduidelijkheden altijd nog te ondervangen met tweede termijnvragen. Als het gaat om moties denk ik dat we geprobeerd hebben genoeg tijd in te bouwen om deze allemaal tot hun recht te laten komen. Met alle afwegingen die voor ons mee speelden leek dit ons de beste manier.

FINANCIEEL JAARVERSLAG EN FINANCIEEL MEERJARENPLAN

Vraag 2.1

Indiener: Malte Koot

Vraag: Laat ik vooropstellen dat het meerjarenkader er degelijk uitziet. Er is veel en goed nagedacht en uitgeweid over de stabiliteit en integriteit van DWARS in financiële zin. Toch verwacht ik van deze ideologisch zeer uitgesproken politieke jongerenorganisatie meer dan enkele financiële grondigheid. Het lijkt me goed als bij volgende financiële verslagen ook ideologische verantwoording wordt afgelegd voor de genomen besluiten en voorliggende plannen. Sluiten de politieke doelen wel aan bij het (financiële) beleid? Ik zie de 'groene en linkse geest' niet zo terug in het meerjarenkader.

Zeker nu DWARS comfortabeler bij kas zit en flinke reserves heeft opgebouwd, zou DWARS (in het kader van 'doe wat je zegt') eigenlijk moeten overgaan op eigen groene investeringen. Wellicht kan DWARS de trotse eigenaar van een windmolen worden, of van een middel-kleine vloot zonnepanelen? (Met als respectievelijke doopnamen uiteraard Windy McWindface en Sunny McSunpark.)

Ook staat in het huidige plan niet vermeld of DWARS haar werknemers en bestuursleden wel volgens haar eigen sociale, solidaire en linkse principes vergoedt. Zo wordt geadviseerd de grafisch medewerker op basis van jaarcontracten aan te houden. ("Het is wel aan te raden dit op jaarcontracten te houden. Hierbij moet wel op gelet (sic) worden dat op een gegeven moment het contract automatisch vast wordt.") Is dit wel in lijn met DWARS' standpunten tegen de schimmige contractconstructies van de flexwerkindustrie? Zo ja, dan zou ik dit expliciet verantwoorden. Zo nee, dan zou ik nadenken hoe het aangepast kan worden.

Lange vraag kort: Kan (het bestuur van) DWARS verantwoorden in hoeverre het gevoerde en geplande financiële beleid op één lijn ligt met de politiek-ideologische visie?

Lange vraag nog korter: Zijn de financiën van DWARS wel links en groen genoeg?

Lange vraag op zijn kortst: Mand?!

Antwoord: Om eerlijk te zijn lag de focus van het financieel meerjarenkader inderdaad in de eerste plaats bij de financiën zelf. In hoeverre het aansloot bij de politieke visie van DWARS is in het opstellen ervan geen uitgesproken onderdeel geweest, maar is iets waar ik - en alle penningmeesters voor mij - in principe altijd op letten. Ik ga graag nog meer in of het gevoerde en geplande beleid wel groen en links genoeg is.

Gevoerde financiële beleid

Allereerst bankiert DWARS bij Triodos, de groenste bank in Nederland waar DWARS zakelijke betaalrekeningen kan openen. Ook zijn al onze uitgaven in beginsel veganistisch en is dat zelfs vastgelegd in het huishoudelijk reglement. Onze werknemers krijgen betaald volgens het loonbeleid van GroenLinks. Over arbeidsvoorwaarden voor onze werknemers hebben we altijd goed overleg met onze medewerkers zelf. Bij alle uitgaven wordt in de regel gelet op of het past bij onze idealen.

Groenere en linkere financiën in de toekomst

Er zijn zeker altijd mogelijkheden om groener en linkser financieel beleid te voeren. Bijvoorbeeld door concreter inkoopbeleid uit te werken, zodat het kijken naar of uitgaven passen bij onze idealen wat minder nattevingerwerk is. Ik ben echter wel terughoudend in aanbevelen of DWARS zou moeten investeren in bijvoorbeeld windmolenprojecten. Dit om twee redenen. Allereerst kan onze financiële situatie enorm veranderen door verkiezingsuitslagen en moeten we dus snel onze reserves aan kunnen spreken. Als tweede, omdat ik niet weet in hoeverre het past bij DWARS om een actieve investeerder te zijn. Het lijkt me niet uitgesloten, maar wel iets om heel goed te overwegen voordat we het doen.

VERANTWOORDING RAAD VAN ADVIES

Vraag 3.1

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Heeft de RvA op welke manier dan ook gevraagd of ongevraagd advies gegeven over (creatieve) mogelijkheden wat betreft fysieke activiteiten? En zo ja, kan er een toelichting worden gegeven over het soort advies en of dat advies is overgenomen door het bestuur?

Antwoord: Hoi Anna Robin, dankjewel voor je vraag. Wij hebben het bestuur het afgelopen half jaar geen ongevraagd of gevraagd advies gegeven over mogelijkheden wat betreft fysieke activiteiten. Wel hebben we meegedacht over manieren waarop online activiteiten zo interactief mogelijk kunnen plaatsvinden.

We staan achter het bestuur in de zin dat zij zich goed aan de corona regels hebben gehouden en zijn blij dat er geen kop in het nieuws is geweest met "GroenLinkse jongeren veroorzaken corona-uitbraak".

VERANTWOORDING ZOEKCOMMISSIE

Vraag 3.2

Indiener: Myrte van der Zwet

Vraag: Hoi Zoekcie, is er het afgelopen jaar naar jullie inzicht goed omgegaan met de vertrouwelijkheid van de Zoekcie? Is hier wel eens iets misgegaan?

Antwoord: Wij zijn over het algemeen zijn we erg tevreden over hoe wij met vertrouwelijkheid zijn omgegaan, maar het is ook wel een keer misgegaan! Aan het begin van het jaar hebben we duidelijk op papier gezet: alles blijft binnen de ZoekCie. Elk signaal dat we horen, blijft binnen ons achen. Aan het eind van ons termijn kregen we signalen dat mensen wisten van kandidaatstellingen voordat het online kwam, en dat zou vanuit ons kunnen zijn gekomen. Wij hebben daar te weinig informatie over gekregen om te oordelen of dat echt zo is geweest. Daar hebben we met de commissie natuurlijk over gesproken, en wij konden het niet plaatsen. Ook was eerder bekend dat de vacature voor penningmeester weer open zou gaan, dan dat deze daadwerkelijk open ging. Dit konden we wel plaatsen. Dit kwam door een miscommunicatie tussen de KaCie en onze voorzitter, omdat er niet een duidelijke datum voor heropening was vastgelegd. Wij zijn, nadat ons bekend werd dat de vacature langer open zou blijven, meteen contact op gaan nemen met de afdelingsbesturen om een breder net uit te gooien.

VERANTWOORDING KANDIDATENCOMMISSIE

Vraag 3.3

Indiener: Wester Coenraads

Vraag: Hoi kandidatencommissie! Ik zag in de adviezen die jullie hebben geschreven bij een aantal kandidaten staan dat ze zich wel (of juist niet) bewust zijn van hun eigen privileges. Het viel me op dat dit bij het overgrote deel van de vrouwelijke kandidaten staat en bij maar één mannelijke kandidaat. Hebben jullie het wel met alle kandidaten over hun privileges gehad? Zouden jullie kunnen toelichten hoe jullie de keuze hebben gemaakt om het alleen bij sommige kandidaten te vermelden?

Antwoord: Beste Wester, dankjewel voor je vraag. Omdat je niet de enige bent die hier een vraag over stelt hebben we een uitleg van ons proces geschreven, we hopen hiermee je vraag te beantwoorden!

We vonden het bespreekbaar maken van privileges belangrijk, maar realiseerden ons dat het een persoonlijk en kwetsbaar onderwerp is. Daarom hebben we, voordat de gesprekken begonnen, advies ingewonnen en een richtlijn opgesteld op basis van guidelines, publicaties over dit thema van deskundigen en boeken. Dit om gesprekken op een goede manier voor te bereiden en aan te kunnen gaan. We hebben er daarbij voor gekozen om het thema zelf op te brengen bij kandidaten voor voorzitter, organisatie & leden en campagne & communicatie, omdat het bewustzijn van privileges voor deze functies ook relevant is voor hun geschiktheid. Voor de overige kandidaten hadden we afgesproken privileges alleen te bespreken als de kandidaat er zelf over zou beginnen. Bij andere kandidaten hebben we het er dus strikt genomen niet over gehad. Het klopt dat dit uiteindelijk niet gelijk heeft uitgepakt over alle kandidaten en dat met name in adviezen van vrouwen het thema privileges genoemd wordt. Dit heeft de schijn gewekt dat we zelf bevooroordeeld waren in wie wij deze vragen wel en niet hebben gesteld. We gaan daarom goed nadenken hoe we dit anders zouden kunnen doen en vragen het nieuwe landelijke bestuur om de volgende Kandidatencommissie hier een duidelijke opdracht in mee te geven.

Het bespreken van privileges hebben we vooraf aan de gesprekken uitgebreid voorbereid. Zo was een werkwijze in deze gesprekken om onze eigen privileges ook op tafel te leggen, om op die manier zoveel mogelijk gelijkwaardige kwetsbaarheid te creëren. We hebben kandidaten de ruimte gegeven hier zelf op hun privileges te reflecteren en gevraagd hoe ze eigen blinde vlekken willen ontdekken of daar al mee bezig zijn. Daarbij realiseerden we ons dat het wellicht voor sommige mensen een ongemakkelijk onderwerp is en respecteerden we het ook als kandidaten er niet op in wilden gaan. Ons oordeel is voornamelijk gebaseerd in hoeverre de kandidaten dit concreet konden benoemen en hierop konden reflecteren. We hebben in principe nooit privileges bij kandidaten benoemd waarmee zij zelf niet naar voren kwamen na de eerste open vraag. Wel zijn wij soms dieper ingegaan op privileges die zij zelf naar voren brachten. Dat hebben wij elke keer alleen gedaan op een manier die zij ook in hun functie tegen zouden kunnen komen, of door te vragen naar hoe zij hun bewustzijn wilden gaan omzetten in plannen voor hun functie (als zij daar zelf mee kwamen). Dit vonden wij belangrijk om dit zelfinzicht als competentie [hoe goed iemand ergens in is] te kunnen meten. We hopen op deze manier genoeg ruimte geboden te hebben aan kandidaten om zelf te kunnen bepalen welke privileges zij wel en niet wilden bespreken.

We realiseren ons dat deze gesprekken voor kandidaten confronterend hebben kunnen zijn en dat het benoemen van privileges in de adviezen niet gelijk heeft uitgepakt. We hebben geprobeerd tijdens de gesprekken uit te leggen waarom wij bepaalde vragen stelden. Met de kandidaten die hier achteraf nog vragen over hadden, hebben we nog uitgebreid gesproken en verbeterpunten meegenomen. Wij willen deze kandidaten graag bedanken voor hun open en begripvolle houding. Zo hebben we vooral geleerd dat we vooraf duidelijker mogen zijn in wat voor vragen kandidaten kunnen verwachten en waarom wij bepaalde vragen stellen. Dat geldt overigens voor alle kritische vragen die we

hebben gesteld. Deze en andere leerpunten dragen wij graag over aan de volgende Kandidatencommissie, zodat de kennis niet verloren gaat.

Vraag 3.4

Indiener: Wester Coenraads

Vraag: Hoi kandidatencommissie! Ik zag in de adviezen dat jullie het met een aantal kandidaten hebben gehad over hun privileges, en hebben getoetst in hoeverre ze zich bewust zijn van hun privileges. Ik ben erg benieuwd hoe jullie hierin te werk zijn gegaan. Kandidaten kunnen op allerlei manieren geprivilegeerd zijn (of juist niet), zoals huidskleur, financiën en medische geschiedenis. Dit kunnen erg persoonlijke onderwerpen zijn, die niet altijd gepast zijn om er bij een sollicitatie naar te vragen. Hoe hebben jullie dit aangepakt?

Antwoord: Beste Wester, ook dankjewel voor deze vraag. Bij bovenstaande vraag (3.3) hebben we ons proces uitgelegd, hopelijk beantwoord dat ook deze vraag.

Vraag 3.5

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Beste kandidatencommissie,

In jullie advies voor Amirah staat het volgende: "De Kandidatencommissie voelt zich wel genoodzaakt aan te kaarten dat Amirah tot zover geen ervaring heeft binnen DWARS. Echter denkt de Kandidatencommissie dat met de gedrevenheid die Amirah heeft getoond dit geen obstakel vormt voor deze functie, mits zij zich kwetsbaar open stelt om te leren van de samenwerking met ervaren leden leden van de raad van advies."

Het lijkt me dat jullie de weinige ervaring redelijk snel wegwuiven. Ik twijfel er niet aan dat jullie de gedrevenheid en capabiliteit in Amirah zien, en dit is dus zeker geen punt tegen haar. Echter vraag ik me af in hoeverre jullie rekening hebben gehouden met het Huishoudelijk Reglement, hoofdstuk 5, artikel 12, lid 4: "De raad van advies bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven leden met gedegen ervaring binnen de vereniging", en hoe jullie dit verenigen mocht Amirah gekozen worden, aangezien jullie dit geen obstakel noemen?

Antwoord: Beste Thomas, dankjewel voor je vraag. Wij vinden het belangrijk een zo compleet mogelijk beeld van een kandidaat te geven, maar maken geen besluit over de verkiezing van een kandidaat, want dat doet het congres. Daarom geven wij de afweging zoals we die in het advies beschreven hebben mee aan het congres. Zoals het bestuur ook heeft aangegeven in de toelichting bij wijzigingsvoorstel 5 op het Huishoudelijk Reglement is het ook niet iets wat echt gebruikt wordt in de praktijk, en kent geen enkele andere functie deze omschrijving. Omdat het er nu nog wel staat hebben wij ook juist daarom besloten het wel te vermelden, zodat het congres weet hoe de kandidaat zich verhoudt tot deze functieomschrijving. Dat past bij een zo compleet mogelijk beeld.

Vraag 3.6

Indiener: Eva Kruithof

Vraag: Beste kandidatencommissie

In de verantwoording van de kandidatencommissie staat het volgende:

Door dit proces hebben we zelf geleerd om niet alleen naar de diversiteit van alle kandidaten te kijken, maar ook naar de diversiteit die elke individuele kandidaat te bieden heeft. Hierbij hebben we gelet op vooroordelen die we zelf hebben en op drempels die er voor kandidaten (zouden kunnen) zijn geweest.

Zou de kandidatencommissie kunnen uitleggen waar in de opdracht van de kandidatencommissie staat dat ze een beeld moeten geven van de diversiteit die een individuele kandidaat te bieden heeft?

Kan de kandidatencommissie onderbouwen waarom hun eigen vooroordelen een goede basis hebben kunnen vormen om kandidaten te beoordelen op individuele diversiteit?

Verder vielen de volgende zinnen vielen mij op in de adviezen van de bestuurskandidaten:

Daarin is ze zich ook erg bewust van haar eigen rol en privileges binnen en buiten de vereniging. (advies Aukje)

De kandidatencommissie ziet dat Hiske zich bewust is van haar eigen privileges.

De kandidatencommissie ziet in Denise een enthousiaste en leergierige kandidaat die zich bewust is van haar eigen privileges.

De kandidatencommissie ziet nog wel groeimogelijkheden in haar vermogen om te reflecteren en raadt haar aan om te blijven leren over privileges en zich hier bewust van te zijn. (advies Kiette)

Laura heeft een duidelijk beeld van haar privileges

Hierbij gaat het over haar privileges, maar ook als het gaat om het ophalen van perspectieven en meningen uit de vereniging wil de kandidatencommissie Lykle meegeven om bewust buiten haar eigen kaders te zoeken.

Zou de kandidatencommissie willen vertellen naar welke privileges zij hebben gevraagd in de gesprekken met de kandidaten?

Is de kandidatencommissie het met mij eens dat privileges onderwerpen omvatten waarover kandidaten zich niet hoeven uit te spreken in een sollicitatiegesprek? (Bijvoorbeeld seksualiteit, financiële situatie of medische situatie)

Is de kandidatencommissie zich bewust dat zij niet voor een ander persoon kunnen weten wat diens privileges zijn?

Kan de kandidatencommissie toelichten waarom er van bepaalde kandidaten wel een beeld wordt geschetst van hoe bewust ze zijn van hun privileges en bij andere kandidaten niet?

Antwoord: Hoi Eva, dankjewel voor je vraag! Je eerste vragen gaan over onze opdracht en individuele diversiteit. Het stuk dat jij citeert beschrijft dat we persoonlijk geleerd hebben hoeveel veelzijdige rijkdom kandidaten die wij spraken te bieden hebben. Het is dus een reflectie op het proces en geen interpretatie van onze opdracht. Elke kandidaat brengt een heleboel mooie en eigenzinnige dingen mee. "Individuele diversiteit" is dus niet een competentie geweest die wij hebben getoetst.

We hebben telkens vooraf aan de gesprekken onze vooroordelen besproken, zodat we ons daar in het gesprek van bewust waren en daar actief op konden reflecteren bij het schrijven van de adviezen. Wij hebben dus niet getoetst *op* onze vooroordelen, maar juist met bewustzijn *van* onze vooroordelen, zodat we de impact van deze vooroordelen zo veel mogelijk konden verkleinen. Juist op die manier ontdek je die veelzijdige rijkdom in elke kandidaat en dat hoort wat ons betreft bij een zo compleet mogelijk beeld van een kandidaat voor het congres.

Voor de rest van je vraag verwijzen wij je graag naar vraag 3.3. Hier staat een uitleg over hoe wij te werk zijn gegaan en waarom. Hopelijk beantwoordt dit je vraag!

Vraag 3.7

Indiener: Tessel Wijne

Vraag: Beste Kandidatencommissie,

Het viel mij op dat in de adviezen soms hele lange zinnen voorkomen met meer dan 50 woorden en veel komma's. Ik vroeg me af waarom deze keuze is gemaakt in het kader van toegankelijkheid van de teksten.

Antwoord: Beste Tessel, dankjewel voor je vraag. Wij hebben inderdaad hard geprobeerd aandacht te besteden aan toegankelijke adviesteksten. We hebben meerdere keren opnieuw gekeken naar onze adviezen om ze zo toegankelijk mogelijk te maken. Toch zijn er nog lange zinnen in de adviezen terecht gekomen, daar heb je gelijk in. Het is lastig om een tekst te herschrijven als je de tekst allemaal zo goed kent en je niet iemand anders kunt vragen voor feedback vanwege de vertrouwelijkheid. We gaan in het volgende halfjaar samen kijken hoe wij en volgende kandidatencommissies dit op vertrouwelijke manier toch goed kunnen doen!

Vraag 3.8

Indiener: Tessel Wijne

Vraag: Beste Kandidatencommissie,

Het viel mij vrij snel tijdens het lezen van de adviezen open dat er een aantal keer gesproken wordt over het (h)erkennen van privileges bij de kandidaten. Ik had een aantal vragen hierover:

a. Waarom is er gekozen om dit te benoemen in de adviezen?

b. Hoe is dit getoetst en door wie? Op basis waarvan is er hierover een oordeel in het advies gekomen?

c. Het viel mij op dat alleen bij de adviezen van witte vrouwen er wordt gesproken over 'privilege' en dus niet bij (witte) mannen. Hoe kijken jullie hier tegenaan?

Antwoord: Beste Tessel, dankjewel voor je vragen. Voor het antwoord op vraag B en C verwijzen we je graag naar het antwoord op vraag 3.3. Hier geven wij een uitleg van onze werkwijze en waarom wij hiervoor hebben gekozen. Hopelijk beantwoordt dit je vragen!

Voor antwoord A: We vonden het belangrijk om privileges van kandidaten te bespreken wanneer dit relevant was voor hun functie. DWARS wil graag een inclusieve vereniging zijn, maar heeft tegelijkertijd vaker vastgesteld een voornamelijk witte en hoogopgeleide organisatie te zijn. In een inclusieve vereniging past het om landelijke kandidaten te hebben die kunnen reflecteren op de privileges. Dit heeft namelijk invloed op vrijwel alle competenties die genoemd worden in onze opdracht, waaronder visie op de vereniging, werken in een team, communicatieve vaardigheid. Daarnaast hebben we het er over gehad als een kandidaat er zelf mee kwam (zie 3.3), dit is niet anders dan bij andere plannen of competenties die een kandidaat zelf benoemt.

VERANTWOORDING KASCOMMISSIE

Vraag 3.9

Indiener: Anne Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Geeft de kasco het congres een advies om het vacatiegeld voor het bestuur naar boven vast te stellen of op gelijk niveau te houden? Zo nee, kan zij motiveren waarom niet. Zo ja, kan de kasco onderbouwen waarom wel/op gelijk niveau houden?

Antwoord: Hey Anna-Robin, heel erg bedankt voor je vraag en je duidelijk scherp lezen van de KasCommissieverslagen.

Om te beginnen willen we als KasComissie (verder KasCo) het belang van passend vacatiegeld benadrukken. Dat zorgt er namelijk voor dat het veel makkelijker wordt voor leden die het anders om financiële redenen niet zouden kunnen doen, deel te worden van het bestuur van DWARS.

De KasCo schrijft uit zichzelf in principe geen advies over de hoogte van het vacatiegeld. Dit is omdat het vacatiegeld niet door de KasCo (met een dergelijk advies geven als doel) is geëvalueerd. Wel willen we, als antwoord op je vraag, enkele algemene dingen aanstippen die we als KasCo wél zien.

Op basis van een 40-urige werkweek is het wettelijk minimumloon op dit moment ongeveer €10,- per uur. Voor het bestuur van DWARS staat voor 6 mensen 20 uur, voor de

vicevoorzitter 25 uur en voor de voorzitter 40 uur. Dit betekent dat er volgens de officiële indeling door het bestuur wekelijks 185 uur zou worden gewerkt, oftewel 740 uur per maand. Op basis van het wettelijk minimumloon zouden zij dan €7.400,- per maand moeten krijgen. Momenteel ontvangt het bestuur als geheel €2.834,- per maand, inclusief de beurs van DUO. Dat lijkt best wat, maar het komt voor een 'gewoon' bestuurslid neer op net iets meer dan €300,- per maand als je het bedrag naar het aantal uren per functie zou verdelen. Dat is een uurloon van €3,75 en dat is niet genoeg om van te leven. Daar komt nog bij dat DWARSbestuur zijn momenteel vaak meer dan 20 uur per week vraagt van de meeste bestuursleden, ook als er wel 8 bestuursleden zijn, en dat DWARS veel verschillende uren vraagt van een bestuurslid (de ene keer zal je veel in de ochtend moeten werken, soms moet je hele weekenden door en vaak wordt ook 's avonds veel van je tijd gevraagd). Het is dus ook moeilijk om naast het bestuurslidmaatschap genoeg te werken om van te leven. Dat betekent dat je nu eigenlijk alleen bestuurslid kan worden als je veel leent of op een andere manier geld krijgt.

Met hoe het bestuur nu vormgegeven is, en de hoge verachtingen die de vereniging en de leden van het bestuur hebben, is het vacatiegeld momenteel dus een stuk lager dan het minimumloon. Wat dat betreft ziet de KasCo een potentiële verhoging van het vacatiegeld, binnen de ruimte die de begroting biedt, niet als een slecht idee.

Als kleine toevoeging: momenteel wordt er dus heel veel van een bestuur gevraagd, zoals in dit antwoord al aangegeven is. Eigenlijk kan elke bestuursfunctie zoals die nu gevuld wordt als voltijd gezien worden en vaak vraagt de vereniging dit ook van het bestuur. Deze werkdruk kan door hoger vacatiegeld verlicht worden, maar het temperen van de verwachtingen die de vereniging van het bestuur heeft, zou hier ook in helpen, naast het verhogen van het vacatiegeld. Een combinatie van het verhogen van het vacatiegeld, en het terugschalen van de verwachtingen die mensen hebben van het bestuur, zou de toegankelijkheid van het bestuur erg ten goede komen.

VERANTWOORDING CAMPAGNECOMMISSIE

Vraag 3.10

Indiener: Anne Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Natuurlijk zijn jullie teleurgesteld dat er de afgelopen verkiezingen minder mogelijkheden waren om fysiek campagne te voeren. Welke mogelijkheden hebben jullie gehad om fysiek activiteiten voor de campagne op te zetten? Was het mogelijk daarin buiten de gebaande paden te wandelen? En denken jullie tot slot, dat meer misschien beperkte fysieke activiteiten hadden geleid tot een beter resultaat?

Antwoord: Hi Anna Robin, bedankt voor je vraag. We hebben ons altijd gewoon aan de maatregelen gehouden tijdens de campagne. Hierbij hebben we vaak ook gekeken naar een plan B (fysiek) en hybride opties. Omdat de campagne periode midden in de lockdown viel waarbij de regels alleen maar strenger werden was het voor ons niet mogelijk meer fysieke activiteiten te doen dan we gedaan hebben. Het flyereren hebben we in tweetallen mogelijk gemaakt en daarbij ook altijd de optie gegeven om alleen te lopen. We denken

dat deze manier met online activiteiten de beste optie was omdat er anders helemaal geen campagne activiteiten plaats hadden kunnen vinden en dat leek ons niet wenselijk. We kunnen natuurlijk niet zeggen of we denken dat meer fysieke activiteiten tot een beter resultaat hadden kunnen leiden. We hebben enorm ons best gedaan en hadden heel graag meer mensen écht kunnen spreken maar we hebben het gedaan met de opties die wel mogelijk waren.

VERANTWOORDING OVERDWARS

Over de verantwoording van OverDWARS zijn geen vragen binnen gekomen.

VERANTWOORDING COMMISSIE BESTUURSSTRUCTUUR

Over de verantwoording van de commissie bestuursstructuur zijn geen vragen binnen gekomen.

VERANTWOORDING COMMISSIE VAN BEROEP

Over de verantwoording van de commissie van beroep zijn geen vragen binnen gekomen.

KANDIDAAT VOORZITTER

AUKJE VAN GEENE

Vraag 4.1

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Waar gaat je focus liggen, op het verkondigen van onze politieke boodschap of op het organisatorische gedeelte van de vereniging? Daarbij zijn jullie al alle twee voorzitter geweest van jullie afdeling. Wat hebben jullie daarvan geleerd, en waar kun je nog in verbeteren?

Antwoord: Ha Anna Robin, dankjewel voor je vragen! Voor mij zijn zowel het verkondigen van onze politieke boodschap, als het organisatorische gedeelte van de vereniging erg belangrijk. Ze gaan namelijk hand in hand. Als DWARS goed draait, kunnen we naar buiten toe echt sterk staan voor ons verhaal. Daarbij zijn belangrijke aandachtspunten voor mij een gezonde werkhouding in het bestuur, en de inbreng van leden en commissies. Voor dit laatste wil ik de politiek secretaris en bestuurslid Organisatie & Leden ondersteunen, zodat we dit beter mogelijk maken. DWARS wordt nog sterker als de ideeën en feedback van leden goed gehoord worden. Ook het activisme van DWARS (een van mijn favoriete dingen natuurlijk), moeten we in onze vereniging goed organiseren: met een open discussie over de vorm van activisme, en doordat iedereen die dat wil mee kan doen met de organisatie. Dat is hoe we onze politieke boodschap écht sterk kunnen verkondigen. Ik denk dat ik bij DWARS Utrecht al heb laten zien, hoe ik de twee kanten van mijn voorzitterschap samenbreng. Bijvoorbeeld door politieke uitingen uitgebreid voor te leggen aan het bestuur, en onze nieuwe politieke commissie mee laten denken over kwesties bij GroenLinks Utrecht stad.

Ik heb dit jaar bij DWARS Utrecht natuurlijk heel veel geleerd. Als voorzitter van het bestuur, ben ik denk ik gegroeid in het geven van feedback en het oplossen van conflicten. Bijvoorbeeld door een situatie aan te pakken waarbij er spanningen waren tussen het oude bestuur en een paar leden. Daardoor heb ik de dynamiek tussen leden en bestuur beter leren begrijpen, net als de waarde van feedback van leden. Dit neem ik mee naar het landelijk voorzitterschap. Als voorzitter naar buiten toe, heb ik veel geleerd van samenwerking met andere politieke jongerenorganisaties en met GroenLinks. Samen acties opzetten en op een goede manier kritiek geven: dit zijn dingen die je leert door ze te doen. We hebben met Utrecht dit jaar maar liefst zes activiteiten met andere politieke jongerenorganisaties gehad, en samen drie demonstraties georganiseerd. Ook heb ik ervoor gezorgd dat we veel mogen inbrengen bij het verkiezingsprogramma van GroenLinks Utrecht (gemeenteraadsverkiezingen 2022). Er zijn ook dingen waar ik nog kan verbeteren. Hoewel ik goed ben in overzicht houden, mag ik soms bestuursleden nog iets strenger aanspreken wanneer ze hun taken niet nakomen. Ook heb ik niet zo veel ervaring met vergaderingen en activiteiten in het echt, doordat dit hele jaar online was.

Vraag 4.2

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Vind je het verstandig om in juli/augustus weer fysieke dingen te gaan organiseren?

Antwoord: Hoi Anna Robin, nog een leuke en belangrijke vraag! Ik denk dat er goede argumenten zijn om zodra er weer iets fysiek kan, dit te gaan doen. Overall in DWARS is te merken dat we behoefte hebben aan elkaar zien. Dit is heel belangrijk voor ons welzijn en de verbinding in onze vereniging. Ook zijn de huidige coronacijfers en het aantal vaccinaties veelbelovend. De regels van het vorige bestuur waren (in het begin) iets strenger dan de regels van het RIVM. Ik vond het goed dat we toen als jongeren onze verantwoordelijkheid namen. Maar nu is de behoefte groter, en het gezondheidsrisico kleiner. Ik zou daarom de regels van het RIVM willen volgen als richtlijn. Zodra het mag, zou ik graag weer fysieke dingen willen organiseren. Of we in juli en augustus fysieke dingen kunnen organiseren, hangt dan dus van het RIVM af.

Vraag 4.3

Indiener: Joëlle Canisius

Vraag: Hoi! Ik vroeg me af hoe je van plan bent GroenLinks het komende jaar scherp te houden op de groene thema's. Kan je dit toelichten en kan je daarbij ook ingaan op hoe dat anders is dan voorgaande jaren?

Antwoord: Hee Joëlle, dankjewel voor je vraag! Ik vind het erg belangrijk om GroenLinks scherp te houden over de klimaatcrisis en de biodiversiteitscrisis. Ik denk hoe GroenLinks op dit moment met deze onderwerpen omgaat, op twee manieren beter kan. Ten eerste presenteert GroenLinks te veel een verhaal van 'groene groei', in plaats van te erkennen dat de groei-economie juist de kern van het probleem is. Daarbij is GroenLinks minder kritisch op het systeem dan ze vroeger was, en is gaan praten in de taal van de zittende macht. Ten tweede hebben we in onze verkiezingscampagne de sociale thema's en de groene thema's te weinig met elkaar verbonden. Terwijl een oplossing voor de klimaatcrisis alleen maar rechtvaardig kan zijn, en de klimaatcrisis gáát over wereldwijde ongelijkheid. Ik vind daarom dat GroenLinks moet reflecteren (kijken hoe iets beter kan) op het verhaal dat we vertellen.

Ik zie het verlies bij de Tweede Kamerverkiezingen als een kans om die reflectie mogelijk te maken. Juist onze blik op systeemverandering en de verbinding met sociale thema's onderscheiden ons van D66. Als voorzitter van DWARS wil ik dit aankaarten bij GroenLinks, en aandringen om hierover in gesprek te gaan in de vereniging. Ook wil ik natuurlijk door het jaar heen GroenLinks blijven wijzen op waar het nog scherper kan. De nadruk op hoe kort we nog hebben, vind ik hierbij het belangrijkste. In onze politieke uitingen naar buiten toe, wil ik de aandacht leggen op dat de klimaatcrisis en biodiversiteitscrisis nú al zijn. Daarmee wil ik druk uitoefenen op GroenLinks en de politiek. Ik denk dat het grootste verschil met voorgaande jaren is dat het verkiezingsverlies van GroenLinks ruimte maakt

voor verandering in de richting van de partij. En ik wil er namens DWARS alles aan doen om die verandering zo groot mogelijk te maken.

Vraag 4.4

Indiener: Benthe van Wanrooij

Vraag: Hoi Aukje, je benoemt een hoop mooi ideeën, waarbij je DWARS wilt laten horen op straat en aan tafel, maar ook DWARS toegankelijker wilt maken en de verbinding wilt opzoeken. Heb je misschien ook al meer concrete plannen hoe je dit wilt gaan aanpakken en kun je deze toelichten?

Antwoord: Ha Benthe, bedankt voor je vraag. Ik heb zeker concrete plannen om mijn doelen waar te maken!

Voor het activisme van DWARS (DWARS op straat laten horen), wil ik het activistennetwerk wat Sabine heeft opgezet, helpen uitwerken. Mijn droom is dat DWARS zelf meer acties kan organiseren. Ook wil ik het gesprek over vreedzame burgerlijke ongehoorzaamheidsacties blijven voeren. Bijvoorbeeld door inspraakavonden te organiseren.

Aan tafel bij GroenLinks, wil ik vooral voor discussie zorgen. Zoals ik in mijn antwoord op de vraag van Joëlle (4.3) al vertelde, zie ik het verlies bij de Tweede Kamerverkiezingen vooral als kans. GroenLinks moet scherper worden, en sociale, vrijzinnige en klimaatthema's meer met elkaar verbinden. Mijn grootste doel is om GroenLinks een duwtje te geven in de richting van openlijk kritischer zijn op het systeem. Dit wil ik doen door reflectie (kijken hoe iets beter kan) te eisen op de huidige richting van de partij, en onze plek tussen de andere partijen. Tenslotte wil ik GroenLinks natuurlijk niet alleen maar bekritisieren, maar ook adviseren. Over thema's die jongeren aangaan bijvoorbeeld.

Voor de toegankelijkheid van DWARS, wil ik een concreet plan met actiepunten maken. Wat hier in moet komen, kunnen wij als bestuur niet zelf verzinnen. Daarvoor moeten we in gesprek met mensen die drempels ervaren bij DWARS. Daarom wil ik samen met het bestuurslid Organisatie & Leden dit soort gesprekken organiseren. Ook wil ik met het bestuur nadenken over hoe we zichtbaarder kunnen worden voor meer groepen in de samenleving.

Om verbinding te zoeken in DWARS, is het belangrijkste dat het bestuur aanspreekbaar is voor leden. Dat doen we door zichtbaar en toegankelijk te zijn. Met het bestuur wil ik onderzoeken hoe leden ons vaker en eenvoudiger inbreng en feedback kunnen geven. Een belangrijke stap voor de verbinding met actieve leden, is ook het delen van meer uitgebreide notulen van de bestuursvergaderingen, dan nu gedeeld worden. Tenslotte is er meer gezelligheid nodig op landelijk niveau, omdat dit minder kon door corona. Zodra het weer kan moeten we daarom verbindende activiteiten organiseren. Hier wil ik graag met bestuurslid Scholing & Activiteiten over nadenken, ook als corona nog langer duurt.

Vraag 4.5

Indiener: Joëlle Canisius

Vraag: Ha Aukje, ik zag dat DWARS Utrecht het volgende evenement heeft georganiseerd op de avond van DWARSxBestuurskandidaten: *"Steun onze Utrechtse kandidaten: DWARSxBestuurskandidaten. Er hebben verschillende leden van DWARS Utrecht gesolliciteerd voor het Landelijk bestuur! Kom jij hun steunen? Je aanmelden kan hier."* Kan je toelichten wat je rol als voorzitter van DWARS Utrecht was bij de organisatie van dit evenement? Wil je daarnaast je mening geven over het als afdeling steunen van een kandidaat voor het landelijk bestuur middels dit soort acties?

Antwoord: Ha Joëlle, dankjewel voor je terechte vraag. Een evenement zoals deze had niet door ons aangemaakt moeten worden, en er was hierbij dan ook een miscommunicatie (elkaar verkeerd begrijpen). Deze activiteit stond in het activiteitenoverzicht van ons bestuur, omdat we het neutraal wilde promoten (reclame maken) in onze appgroepen. Het betreffende bestuurslid had dit opgevat als een activiteit die we op onze website wilden zetten. Met het tekstje bij het evenement was niet bedoeld om de Utrechtse kandidaten een bijzondere positie te geven. Ik was niet op de hoogte van het aanmaken van dit evenement, en zodra duidelijk werd dat dit op deze manier op de website stond, hebben we het er meteen af gehaald.

We hebben vóór deze gebeurtenis ook met het bestuur gesproken over het gescheiden houden van mijn bestuursfunctie, en mijn campagne. Dit is voor mij een belangrijk punt van aandacht. We hebben de kandidatuur van Utrechtse DWARSers dus ook niet op andere manieren via de officiële DWARS Utrecht kanalen gepromoot. Wel hebben we op een neutrale manier landelijke evenementen en het zomercongres gepromoot. Het is belangrijk dat we van dit soort fouten blijven leren, en dat onze integriteit (eerlijkheid) onderwerp van gesprek blijft.

Vraag 4.6

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi, door corona zijn veel evenementen online geweest. Nu komt het einde van de pandemie enigszins in zicht. Hoe kijk jij aan tegen de toekomst van online evenementen binnen DWARS?

Antwoord: Hee Thomas! Dit is zeker een belangrijk onderwerp om over na te denken. Bij DWARS Utrecht hebben we dit vorig jaar in september zelfs al gedaan (met de hoop op versoepelingen). Online activiteiten hebben voordelen. Zo zijn ze voor bepaalde leden toegankelijker, die om wat voor reden dan ook een drempel ervaren bij fysieke activiteiten. Ook kunnen online activiteiten afstand in Nederland overbruggen: makkelijk een activiteit met een andere afdeling organiseren of vergaderen met een commissie, zonder reistijd. Verder zijn er bij online activiteiten meer mogelijkheden voor internationale samenwerking en het uitnodigen van bekende sprekers.

Om al deze redenen moeten online activiteiten een plek blijven houden binnen DWARS. Maar natuurlijk zijn er aan fysieke activiteiten ook veel voordelen. Ik denk dat het de rol van

het bestuur is om richtlijnen te geven aan afdelingen en commissies. Daarin kunnen we de voor- en nadelen op een rijtje zetten. Uiteindelijk ligt de keuze voor de vorm van een activiteit wel bij de DWARSers die het organiseren. Zij kunnen deze keuze zelf ook het beste maken. Voor landelijke evenementen, zou ik graag zien dat we er een paar per jaar online organiseren. Voor de landelijke congressen, zou ik graag de mogelijkheid willen onderzoeken om deze altijd in hybride vorm te organiseren. Zo kunnen leden die bijvoorbeeld niet het hele weekend kunnen, wel vanuit huis een deel van het congres kijken.

Vraag 4.7

Indiener: Max Rietberg

Vraag: Hoe zie je de samenwerking met andere politieke jongerenorganisaties voor je?

Antwoord: Hee Max, bedankt voor je vraag. Ik kijk heel erg uit naar samenwerking met andere politieke jongerenorganisaties! Ik heb daar drie ideeën voor. Ten eerste wil ik hechte samenwerking opzoeken met de linkse organisaties. Dit deed ik in Utrecht ook al, waar krachtige politieke statements (uitspraken) en twee demonstraties uit voort zijn gekomen. Verder wil ik veel persoonlijk contact leggen met alle voorzitters. Ik wil graag met iedereen koffie/thee drinken, want daar komen ideeën en enthousiasme uit. Hierbij wil ik ook juist contact leggen met de rechtse organisaties, om het gesprek aan te gaan over onze overeenkomsten. Tenslotte lijkt het me fantastisch om op landelijk niveau leden van verschillende politieke jongerenorganisaties elkaar te laten ontmoeten. Daarom zou ik graag met het bestuurslid Scholing & Activiteiten kijken of er mogelijkheden zijn om een gezamenlijk evenement te organiseren waarbij gezelligheid een grote rol heeft.

Vraag 4.8

Indiener: Anne Veldkamp

Vraag: Welk onderwerp vind jij dat bij DWARS afgelopen jaar niet genoeg aandacht heeft gekregen en hoe zou jij dit onderwerp komend jaar extra aandacht geven?

Antwoord: Ha Anne, super bedankt voor je vraag! Er is een specifiek onderwerp, wat misschien een beetje uit de lucht komt vallen, maar echt vraagt om politieke en activistische aandacht. Dat is de cultuur en industrie van pornografie. Veel mensen worden al op jonge leeftijd blootgesteld aan wat er op het internet te vinden is. Ook is het voor te veel mensen hun belangrijkste vorm van seksuele voorlichting. En dat is een probleem. Want in mainstream porno wordt een heel eenzijdig en discriminerend beeld van seks gegeven. Bovendien zijn er veel misstanden in de porno-industrie. Porno zou ethisch en inclusiever moeten zijn. Ik vind dat we dit onderwerp met DWARS zouden moeten aankaarten, bijvoorbeeld in de vorm van een thema-campagne.

Vraag 4.9

Indiener: Bas Mekel

Vraag: De voorzitter van DWARS heeft een belangrijke taak om 'de waakhondfunctie' bij GroenLinks politiek gezien te vervullen tijdens bijvoorbeeld de fractievergaderingen. Als voorzitter ben je echter ook een belangrijk aanspreekpunt voor de vereniging GroenLinks. Ik ben benieuwd naar jullie ervaringen bij GroenLinks (landelijk) als vereniging.

Antwoord: Hee Bas! Dankjewel voor je vraag. Ik heb als afdelingsvoorzitter warm contact gehad met GroenLinks Utrecht stad. We hebben bijvoorbeeld samen activiteiten georganiseerd. Ook hebben we stappen gezet om bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 nauw samen te kunnen werken. Zo zit er al een DWARSer in de groep die nadenkt over de strategie (plan voor de richting) van de campagne. DWARS Utrecht heeft daarnaast veel politieke invloed kunnen uitoefenen, doordat we inhoudelijk betrokken worden bij het schrijven van het verkiezingsprogramma. Ik heb dus goed gezien wat voor mogelijkheden we met DWARS krijgen als we een warme band met GroenLinks hebben. Dat wil ik als landelijk voorzitter ook proberen te bereiken.

Ik heb dit jaar al ervaring gehad met het landelijke partijbestuur van GroenLinks. We hebben samen met GroenLinks Utrecht stad opgetrokken, om onze frustratie (irritatie) over de houding van GroenLinks in de kabinetsformatie te uiten. Wij snapten niet waarom we nu wél met Rutte willen regeren, na de motie van wantrouwen. Bij de verkiezingen merkte ik dat het landelijke partijbestuur niet goed luisterde naar geluiden uit Utrecht (en het hele land). Terwijl er veel enthousiasme en talent is in de GroenLinks afdelingen. Ik denk dat er veel beter kan aan GroenLinks als vereniging. Juist daarom kijk ik er nog meer naar uit om als landelijk voorzitter veel contact te hebben met landelijk GroenLinks.

Vraag 4.10

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Hee Jet, bedankt voor je vraag! Ik herken dat sommige leden van DWARS voelen dat er te weinig ruimte is voor kritiek. En dat moet beter. Zelf heb ik nooit echt de ervaring hoeven hebben dat mijn kritiek slecht ontvangen werd. Wel ben ik als afdelingsvoorzitter bijvoorbeeld wel eens tegen advies van het landelijk bestuur in gegaan, omdat we hier goede redenen voor hadden. Ik vind dat dat moet kunnen. Verder is voor mij als voorzitter van Utrecht een belangrijk doel om ideeën en feedback van leden erg serieus te nemen. Dat doen we door inspraakavonden te organiseren en feedback te vragen, bijvoorbeeld over hoe inclusief we zijn.

Ik geloof in een democratisch DWARS, waarin leden het laatste woord hebben. Daarom wil ik als landelijk voorzitter samen met het bestuur onderzoeken hoe we inbreng en feedback

op een toegankelijke manier mogelijk maken. De eerste stap is het verkleinen van de afstand tussen bestuur en leden, door bereikbaar te zijn en te luisteren. En ook door bijvoorbeeld meer uitgebreide notulen van onze bestuursvergaderingen te delen, dan er nu gedeeld worden. Verder zou ik graag vaker inspraakmomenten organiseren. Wat ik in elk geval meeneem naar het landelijk bestuur, is een open blik en enthousiasme om het gesprek aan te gaan.

Vraag 4.11

Indiener: Oscar Jansen

Vraag: Net voor de verkiezingen heb je in de media toegegeven te twijfelen over je keuze op GroenLinks te stemmen. Op dat moment was je al wel voorzitter van DWARS Utrecht. Ik kan me best voorstellen dat je soms twijfels hebt over sommige standpunten en acties van onze moederpartij. Echter vroeg ik me wel af of je zou kunnen toelichten waarom je ervoor gekozen hebt hier publiekelijk mee naar buiten te treden? En zou je in je antwoord ook kunnen toelichten of je als landelijk voorzitter dezelfde keuze zou hebben gemaakt?

Antwoord: Ha Oscar! Dankjewel voor je goede vraag. Ik vind dat het bij DWARS past om kritisch te zijn op GroenLinks. In campagnetijd moeten we hier natuurlijk voorzichtig mee zijn. Toch moeten we ook kritiek kunnen hebben op het verkiezingsprogramma. Als afdelingsvoorzitter heb ik daarom de keuze gemaakt open te zijn over mijn twijfels over sommige punten uit het verkiezingsprogramma van GroenLinks, zoals de klimaatdoelen.

Als landelijk voorzitter hebben je uitspraken natuurlijk meer gewicht. Daarom is het extra belangrijk om die af te stemmen met het bestuur. De keuze om in verkiezingstijd mijn twijfels over GroenLinks te uiten, had ik dus misschien anders gemaakt als landelijk voorzitter. Maar DWARS blijft een onafhankelijke jongerenorganisatie.

Voor leden die dit artikel niet gezien hebben: het gaat hier om een interview van de studentenkrant van de Universiteit Utrecht met mijn studentenhuis.

<https://www.dub.uu.nl/nl/achtergrond/studenten-klaar-met-de-vvd-meer-aandacht-voor-klimaatcrisis>

HISKE SCHOLTENS

Vraag 4.12

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Waar gaat je focus liggen, op het verkondigen van onze politieke boodschap of op het organisatorische gedeelte van de vereniging? Daarbij zijn jullie al alle twee voorzitter geweest van jullie afdeling. Wat hebben jullie daarvan geleerd, en waar kun je nog in verbeteren?

Antwoord: Hoi Anna Robin, dit zal denk ik door het jaar heen verschillen. Je bent sowieso al als voorzitter door de jaar heen bezig met zowel de politiek inhoudelijke als

organisatorische kanten van je functie. Zo ben je wekelijks samen met de politieke driehoek (samen met de politiek secretaris en bestuurslid campagne en communicatie) bezig met onze politieke boodschap, maar ondersteun je ook bestuursleden in de organisatie of ben je bezig met bestuursbinding. Ik wil in ieder geval in het eerste deel van het jaar meer de focus leggen op dat laatste. Ik vind het namelijk belangrijk om als voorzitter van het bestuur tot een sterke basis te komen; duidelijke afspraken maken, werken aan onze bestuursbinding om zo samen een sterk team te vormen. Daarna pas wil ik meer de focus leggen op onze politieke boodschap.

Ik heb als afdelingsvoorzitter dit jaar geleerd hoe belangrijk het is om duidelijke en concrete afspraken te maken als bestuur. Dit maakt namelijk ook elkaars verwachtingen duidelijker en houdt onnodige frustraties uit de weg. Ik wil er dan ook op letten om dit ook aankomend jaar te doen en om tot concrete afspraken te komen als bestuur. Wat ik nog kan verbeteren is dat ik goed op mijn eigen fysieke grenzen moet letten. Zoals je misschien in mijn filmpjes hebt gezien - of al eerder wist - heb ik chronisch pijn in mijn benen. Afgelopen jaar heb ik als afdelingsvoorzitter niet altijd even goed rekening gehouden met mijn chronische pijn en te veel overbelast. Iets waar ik aankomend jaar openlijker over moet zijn richting het bestuur om zo ook makkelijker daarbij hulp te kunnen vragen wanneer nodig. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het vragen om een stoel bij lange debatten waar je normaal moet staan zodat ik daarvoor niet mijn benen extra hoeft te belasten.

Vraag 4.13

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Vind je het verstandig om in juli/augustus weer fysieke dingen te gaan organiseren?

Antwoord: Hoi Anna Robin, ik - en ik denk heel veel DWARSers met mij - hebben er allereerst super veel zin in om weer fysieke activiteiten te kunnen organiseren! Na ruim een jaar corona zijn we daar met z'n allen denk ik wel aan toe. Of dingen kunnen en in welke grootte is natuurlijk afhankelijk van de coronamaatregelen, maar zodra de maatregelen dat toe laat gaan we zeker fysieke dingen organiseren. Het lijkt me alleen daarbij ook verstandig om dingen ook niet al te snel los te laten maar waakzaam te blijven. De gezondheid van DWARSers is namelijk belangrijker dan dat we weer fysiek bijeen kunnen komen.

Zoals het er nu voor staat (begin juni) lijkt mij fysieke activiteiten nog niet super haalbaar. We zouden fysieke activiteiten kunnen organiseren in kleine groepjes, of op andere creatieve manieren kunnen kijken hoe we bij elkaar kunnen komen. Alleen wil je aan de andere kant niet het openbaar vervoer te veel belasten en onnodige reisbewegingen maken. De belofte van Hugo de Jonge meenemend - al is de vraag in hoeverre hij zich eraan kan houden - denk ik alleen wel dat in augustus fysieke dingen zeker weer haalbaar zouden kunnen zijn. Maar we moeten het helaas allemaal vooral nog even aankijken!

Vraag 4.14

Indiener: Joëlle Canisius

Vraag: Hoi! Ik vroeg me af hoe je van plan bent GroenLinks het komende jaar scherp te houden op de groene thema's. Kan je dit toelichten en kan je daarbij ook ingaan op hoe dat anders is dan voorgaande jaren?

Antwoord: Hoi Joëlle, zoals je weet vormt DWARS haar politieke boodschap door middel van speerpunten. Ik wil aan het begin van het jaar dan ook eerst samen met mijn bestuur onze speerpunten opstellen om te kijken op welk vlak we GroenLinks scherp gaan houden. Afgelopen jaar is op groen gekozen voor klimaatrechtvaardigheid als groen speerpunt, en het jaar daarvoor de natuurcrisis. Voor continuïteit en issue ownership lijkt het me verstandig om aankomend jaar klimaatrechtvaardigheid als speerpunt mee te nemen in het bepalen van een eventueel nieuw groen speerpunt. Zodra we deze speerpunten en onze politieke boodschap in algemene lijnen hebben bepaald ben ik van plan om GroenLinks daarop scherp te houden. In ons interne contact met GroenLinks, dus bijvoorbeeld fractievergaderingen of direct contact met Kamerleden of partijbestuur, maar eventueel ook extern(er) via de media of op GroenLinks congressen. Door de onderwerpen van vorige jaren dus ook in het achterhoofd te houden hoop ik vooral dit jaar meer te kunnen gaan focussen op het *issue ownership* zodat de speerpunten niet na een jaar weer op de achtergrond verdwijnen.

Vraag 4.15

Indiener: Benthe van Wanrooij

Vraag: Hoi Hiske, je benoemt dat onze DWARSe kandidaten moeten worden verkozen bij de Gemeenteraadsverkiezingen 2022, een mooi streven. Wat voor concrete plannen heb je om dit uit te voeren, en hoe zie je de verhouding voorzitter - campagnecommissie hierin?

Antwoord: Hoi Benthe, een van mijn doelen is inderdaad dat zoveel mogelijk DWARSe kandidaten verkozen worden bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2022. Ik hoop hierin als landelijk bestuur om afdelingen te kunnen begeleiden en ondersteunen - uiteraard als afdelingen dit ook willen of naar vragen - in het maken van strategische keuzes. Denk daarbij aan het helpen met het vindbaar maken van DWARSe kandidaten op de DWARS website, maar ook door afdelingen handvaten te bieden hoe ze deze kandidaten kunnen helpen om bijvoorbeeld hoger op de lijst te komen. Ik zie hierbij de rol van de campagnecommissie meer in de rol van het maken van tof promotiemateriaal en het uitzoeken hoe we de kandidaten zo zichtbaar mogelijk kunnen krijgen. Mijn rol als voorzitter zie ik dan vooral ook als ondersteuner, waarbij ik uiteraard let op het niet ondermijnen van de verschillende rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokken organen en personen (niet alleen campagnecommissie, maar ook bijvoorbeeld bestuursleden organisatie & leden en campagne & communicatie).

Vraag 4.16

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi, door corona zijn veel evenementen online geweest. Nu komt het einde van de pandemie enigszins in zicht. Hoe kijk jij aan tegen de toekomst van online evenementen binnen DWARS?

Antwoord: Hoi Thomas, ik kijk er als eerste natuurlijk heel erg naar uit om zoveel mogelijk DWARSers weer fysiek te kunnen zien. Toch denk ik dat online (of hybride) activiteiten ons ook veel te bieden hebben. Zo wordt DWARS namelijk toegankelijker voor mensen met een lange reistijd, maar ook voor DWARSers die vanwege andere mentale of fysieke barrières het lastig vinden om naar fysieke activiteiten toe te komen. Het lijkt me daarom belangrijk om te kijken hoe we een juiste balans kunnen vinden tussen fysieke en online activiteiten zodat zoveel mogelijk DWARSers het beste uit onze vereniging kunnen halen.

Vraag 4.17

Indiener: Max Rietberg

Vraag: Hoe zie je de samenwerking met andere politieke jongerenorganisaties voor je?

Antwoord: Hoi Max, ik kijk er heel erg naar uit om samen te werken met andere politieke jongerenorganisaties (PJO's). Zo heb ik er zin in om lekker met andere linkse PJO's te strijden voor onze groene en rode idealen, of samen het PJO Parlement te organiseren! Toch moet je daarbij ook niet uit het oog verliezen dat we niet voor niets DWARS zijn en er zeker onderlinge verschillen bestaan. Het is daarbij dan ook belangrijk dat voor ons onze doelen en idealen voorop staan, en samenwerking vooral een middel is om tot die idealen te komen dan dat het een doel an sich moet zijn.

Vraag 4.18

Indiener: Titus van der Valk

Vraag: Beste Hiske, hoezo ben je geen veganist? En hoe ga je je dan wel inzetten voor dierenrechten?

Antwoord: Hoi Titus, ik vind uiteraard dierenrechten belangrijk en wil mij daar dan ook voor inzetten. Ik wilde al sinds mijn achtste vegetariër worden (wat niet mocht van m'n moeder want 'je eet wat de pot schaft'), en was toen ik op mezelf ging wonen een tijdje ook veganist. Alleen kwam ik na mijn eerste keer bloeddonoren achter dat mijn ijzerwaardes veel te laag waren en dat een veganistisch dieet helaas toch niet geschikt was voor mijn gezondheid. Op aanraden van mijn huisarts ben ik dan ook weer teruggegaan op een vegetarisch dieet. We kunnen ons gelukkig ook op andere manieren inzetten voor de rechten van andere dieren, en ik kan je er dan ook van verzekeren dat ik op mijn eigen manier daarbij mijn steentje zal proberen bij te dragen.

Vraag 4.19

Indiener: Bas Mekel

Vraag: De voorzitter van DWARS heeft een belangrijke taak om 'de waakhondfunctie' bij GroenLinks politiek gezien te vervullen tijdens bijvoorbeeld de fractievergaderingen. Als voorzitter ben je echter ook een belangrijk aanspreekpunt voor de vereniging GroenLinks. Ik ben benieuwd naar jullie ervaringen bij GroenLinks (landelijk) als vereniging.

Antwoord: Hoi Bas, uiteraard is goede kennis en ervaring van GroenLinks (landelijk) als vereniging belangrijk om als DWARS onze 'waakhondfunctie' te kunnen vervullen. Ik ben sinds ik lid ben niet alleen actief binnen DWARS, maar ben ook goed bekend met verschillende GroenLinks afdelingen en GroenLinks als vereniging. Eerst door in contact te komen met GroenLinks Tytsjerksteradiel (probeer dit maar foutloos hardop op te lezen) en GroenLinks Leeuwarden, maar later vooral in mijn rol als afdelingsbestuur met verschillende GroenLinks afdelingen binnen de regio Leiden-Haaglanden. Ik moet toegeven dat ik (nog) geen nauw contact heb gehad met de landelijke fractie of partijbestuur, ook omdat dit tot nu toe niet echt relevant is geweest binnen mijn lidmaatschap of functies. Uiteraard ga ik er ook als voorzitter op focussen om snel de banden aan te halen om onze waakhondfunctie op de juiste manier te kunnen vervullen.

Vraag 4.20

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Hoi Jet, wat jammer en naar dat je het gevoel hebt dat er te weinig ruimte is voor onderbouwde kritiek binnen DWARS. Heel fijn dan ook dat je dit aangeeft! Zoals je misschien weet heb ik de afgelopen tijd geprobeerd om met zoveel mogelijk DWARSers te bellen om meer te weten te komen over hun zorgen en/of ideeën. Ik kwam er mede uit deze gesprekken, maar ook daarvoor, achter dat er meerdere DWARSers zijn die deze gevoelens met je delen. Uit de leden enquête kwam ook naar voren dat een deel van de vereniging de sfeer verhard vindt en er weinig ruimte is voor kritiek (en uiteraard ook andere zorgen van DWARSers die belangrijk zijn om mee te nemen). Ik herken dan ook zeker je gevoelens en ben dan ook zeker van plan om er werk van te maken als ik verkozen word.

Zo wil ik doorgaan met het proactief contact opnemen met DWARSers om goed op de hoogte te blijven van hun zorgen en ideeën. Ik hoop dat op die manier dat leden het makkelijker vinden en sneller durven om hun kritiek of mening te delen met het landelijk bestuur, en dat wij er als bestuur ook iets mee kunnen doen.

Afgelopen anderhalf jaar was natuurlijk wel in het kader hiervan uitzonderlijk met de coronacrisis. Al onze gesprekken en contacten waren digitaal en was het lastiger om goed rekening te kunnen houden met elkaar, of om überhaupt goed op de hoogte te zijn van

elkaars zorgen en gevoelens. Dit neemt echter niet weg dat zorgen over de interne sfeer al eerder werden gedeeld en een probleem is waar we als vereniging op moeten focussen.

KANDIDAAT SECRETARIS FRANK LEMMERS

Verklarende woordenlijst

- **Consensus:** een gezamenlijk genomen besluit waar iedereen in zich kan vinden
- **Delegeren:** een taak aan iemand anders geven
- **Enquête:** vragenlijst
- **Fysiek:** (bij activiteiten en het congres) in het echt, niet online
- **Notulen:** een verslag van wat er gebeurd, gezegd en besloten is tijdens een vergadering, waaronder het Congres
- **Notulenspin:** de plek en mailinglijst waar aangepaste notulen van het Landelijk Bestuur en de Raad van Advies met de leden worden gedeeld
- **Orgaan:** een onderdeel van DWARS
- **Presidium:** de leiding van een congres, commissie of andere orgaan. Bij een landelijk Congres bestaat die ten minste bestaat uit een voorzitter, notulist en een derde presidiumlid
- **Slack:** online plek waar DWARSers met een functie privé- en groepsberichten kunnen sturen en belangrijke aankondigingen ontvangen
- **Statuten en huishoudelijk reglement:** twee belangrijke documenten waarin staat hoe DWARS werkt en hoe de vereniging in elkaar zit. Deze documenten bepalen wat de belangrijkste regels zijn.
- **Termijn:** een periode, bijvoorbeeld waarin je congresvragen kan stellen of waarin je bestuur bent
- **Vaststellen:** 'officieel' maken en goed vinden, waarna een plan of document gebruikt kan worden

Vraag 4.21

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: In je advies staat dat je graag in overeenstemming besluiten neemt. De kandidatencommissie ziet terecht in dat dat niet altijd kan. Heb je een plan voor hoe je dat gaat aanpakken?

Antwoord: Hoi Anna Robin! Bedankt voor je vragen. In mijn gesprekken met de kandidatencommissie heb ik uitgebreid verteld over hoe ik graag samenwerk. Ik vind het belangrijk dat iedereen zich gehoord voelt, een duidelijk idee heeft wat diegene kan verwachten en weet wat diens taken zijn. Ook is het hierbij belangrijk dat mensen op elkaar kunnen bouwen en hulp kunnen en durven te vragen, en dat we van elkaar weten wat onze mogelijkheden en wensen zijn. Ik geloof dat dit een belangrijk onderdeel is van werken in een team, en ik vind het zelf ook erg fijn om mensen op deze manier bij elkaar te brengen en samen tot iets moois te komen. Zo voorkom je ook problemen en onduidelijkheden. Dit is relevant voor zowel de functies van secretaris als vicevoorzitter.

Bij plannen of keuzes vraag ik bijvoorbeeld graag om ideeën en feedback van anderen. Maar wanneer een snel besluit moet worden genomen, mensen het niet eens kunnen worden of wanneer ik regels moet gaan handhaven, is dat niet het moment voor vasthouden aan overeenstemming. Dat beeld wil ik rechtzetten. In een bestuur betekent dat: de meeste stemmen gelden of (eerder nog) de keuze wordt overgelaten aan het verantwoordelijk bestuurslid. Het lijkt me namelijk ook niet de bedoeling dat de andere bestuursleden bijvoorbeeld het werk van de penningmeester overdoen door samen over de declaraties te besluiten. Wat de Congrescommissie betreft ligt de eindverantwoordelijkheid voor het Congres bij mij als secretaris, in samenwerking met de Congrescommissie. Bij mij ligt bijvoorbeeld de verantwoordelijkheid om de verwachtingen tussen het bestuur en de commissie af te stemmen.

Het bereiken van overeenstemming is mooi, maar hierbij is het belangrijk dat er juist geen onduidelijkheid of traagheid komt. Mijn ervaring bij DWARS Amsterdam is dat deze bestuursstijl goed werkt. Bij Landelijk heeft de Raad van Advies ook een rol bij het geven van advies, en ik kijk er ook naar uit een goede samenwerking met hen op te bouwen.

Vraag 4.22

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Vind je het verstandig om in juli/augustus weer fysieke dingen te gaan organiseren?

Antwoord: Ik vrees dat ik moet zeggen dat ik de toekomst niet kan voorspellen. Bij een beslissing om als Landelijk weer fysieke activiteiten te organiseren, vind ik het belangrijk dat mensen geen ongewenste druk of uitsluiting ervaren. Ook moeten de basisregels van de overheid gerespecteerd worden. Die zeggen: reis niet wanneer dat niet nodig is. Dit is met name belangrijk voor DWARSers die extra risico lopen door het coronavirus, maar ook voor hun omgeving. Fysieke landelijke activiteiten hebben daarbovenop ook vaak te maken met veel reisbewegingen: DWARSers uit het hele land moeten het openbaar vervoer nemen om bij een activiteit te komen. Persoonlijk kijk ik wel uit naar het moment dat we weer verantwoord en veilig (voor alle DWARSers) niet-online activiteiten kunnen organiseren. Ik vind het daarom ook fijn om te zien dat er stukje bij beetje meer versoepelingen (voor afdelingen) mogelijk zijn.

Vraag 4.23

Indiener: Lotte Meerhoff

Vraag: Hoi Frank! Ik zie in je voorstelstukje en advies vrij weinig over het congres staan, waar als secretaris een groot deel van je tijd heen gaat. Kun je wat vertellen over jouw organisatorische vaardigheden? Heb je bijvoorbeeld ervaring met het organiseren van grote evenementen en daarbij het overzicht houden?

Antwoord: Hoi Lotte! Dank voor je vraag. Om met de deur in huis te vallen: ik heb geen zelfstandige ervaring met het organiseren van grote evenementen zoals festivals of

bijeenkomsten met veel aanwezigen. Zaken als het regelen van grote congreslocaties of overnachtingen voor grote groepen mensen zullen dus nog nieuw voor mij zijn. Hier wil ik wel graag in groeien, ook in samenwerking met de fijne mensen in de Congrescommissie. Wel denk ik dat ik uitgebreide organisatorische vaardigheden heb opgedaan, zowel binnen als buiten DWARS, en die relevant zijn voor congressen:

- In het bestuursjaar 2019-2020 was ik bestuurslid Politiek & Commissies van de afdeling Amsterdam. Een verantwoordelijkheid hierbij waren de onafhankelijke commissies en hun activiteiten. Dit betekende onder meer het regelen van zalen voor vergaderingen en activiteiten bij CREA (onze vaste plek) en het terugkoppelen van verwachtingen en afspraken aan de rest van het bestuur. Ook was ik zelf in de commissies betrokken bij het opzetten van activiteiten.

- In datzelfde bestuursjaar hebben we een voorstel ingediend voor het Wintercongres van 2019, onder het oude systeem van congresbids. Hieruit kwam het Wintercongres in Zaandam. Voor het congresbid was ik betrokken bij het vinden van locaties voor activiteiten rondom het Congres, denk hierbij aan de precongresactiviteit. Ook moest ik bijvoorbeeld kijken naar de haalbaarheid van plannen.

- Wat betreft landelijke congressen ben ik ook twee keer vrijwilliger geweest: allereerst voor het Wintercongres van 2019 vanuit de afdeling en bij het vorige Wintercongres als 'derde presidiumlid'. Hierbij heb ik de hoge snelheid en de vele nodige voorbereidingen ook van dichtbij meegemaakt.

- Als vrijwilliger ben ik ook betrokken geweest bij andere afdelingscongressen. Zo was ik notulist bij DWARS Utrecht en dagvoorzitter bij DWARS Overijssel. Hierdoor heb ik een goed beeld kunnen vormen van de verschillende manieren om een algemene vergadering te organiseren en aan te pakken.

- Als afdelingssecretaris heb ik inmiddels ook uitgebreide ervaring opgedaan met het officiële organisatorische onderdeel van algemene vergaderingen. Hierbij ben ik degene in het bestuur die het overzicht houdt, verplichtingen en deadlines aan medebestuurleden en commissies doorgeeft, taken verdeelt (zowel voor als tijdens de algemene afdelingsvergadering, kort: aav), de aav-kranten schrijft, het afdelingsreglement en landelijke documenten in de gaten houdt, aanmeldingen bijhoudt en aan het eind alle besluiten die gemaakt zijn verwerkt.

Buiten DWARS om, heb ik ook op de volgende organisatorische vaardigheden opgedaan:

- Bij het Amsterdamse Actiecomité en in het Landelijke Actiecomité van #NietMijnSchuld werkte ik samen in een team om acties op te zetten en alles daaromheen te organiseren. Zo leidde ik een actiegroepje, belde ik naar mensen om ze te enthousiasmeren en ze toe te laten zeggen voor acties en de grote staking op 3 juni, dacht ik mee met verschillende vormen van acties, en was ik betrokken bij media-uitingen.

- Tijdens de campagne voor de afgelopen Tweede Kamerverkiezing was ik studentorganizer (ik noem het liever 'jongerenorganizer') en wijkcoördinator voor GroenLinks Amsterdam. Als studentorganizer was ik betrokken bij het benaderen van organisaties, bijvoorbeeld sportverenigingen, studieverenigingen en maatschappelijke organisaties. Hierbij koppelden we ze met verschillende kandidaat-Kamerleden, om bijeenkomsten te organiseren. Helaas bleek hier weinig interesse voor te zijn. Verder was

ik als wijkcoördinator betrokken bij het verdelen van de briefencampagnes en het geven van instructies hiervoor.

Vraag 4.24

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi, uit de ledenenquête van de congrescommissie is gebleken dat sommige mensen het prettig vinden om het congres online te kunnen volgen, en graag zien dat als het week fysiek kan, er ook een online-uitzending is. Hoe kijk jij hier tegenaan?

Antwoord: Beste Thomas, hartelijk dank voor je vragen. Bij het beantwoorden van je vraag komt veel technische informatie kijken, omdat DWARS afhankelijk is van wet- en regelgeving en onze eigen statuten en reglementen. Voel je vrij een tweedetermijnsvraag te stellen als zaken nog onduidelijk zijn.

De overheid heeft door de coronacrisis een nieuwe wet ingevoerd: de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid. Deze wet maakt het onder meer mogelijk dat het bestuur een aantal aanpassingen doet voor algemene vergaderingen (zoals op het congres). Uit de wet (onder artikel 6) en de memorie van toelichting (dat is de uitleg die geschreven is bij een wet) zijn dit de belangrijkste punten:

- Het bestuur kan besluiten fysieke toegang tot de algemene vergadering te weigeren. Leden moeten dan via een elektronisch communicatiemiddel de algemene vergadering kunnen bijwonen en stemmen. Dit kan bijvoorbeeld met een livestream en Inkesta (een programma om te stemmen).
- Leden hebben hierbij 72 uur voorafgaand de algemene vergadering de mogelijkheid om vragen te stellen over de onderwerpen die op de agenda staan. Deze moeten daarna (al dan niet thematisch) beantwoord worden tijdens de vergadering zelf, en beschikbaar gesteld worden via een online communicatiemiddel. Dat communicatiemiddel is voor DWARS de website. Van deze bepaling wijkt DWARS overigens op dit moment af.
- Verdere vragen kunnen worden gesteld tijdens de algemene vergadering zelf, behalve als dit door omstandigheden niet redelijk is. De dagvoorzitter houdt hierbij de orde.

Deze wet biedt dus veel mogelijkheden om het DWARS-congres te laten werken in coronatijden. Dat betekent ook dat we afhankelijk zijn van de overheid. Op het Zomercongres van 2019 heeft het DWARS-bestuur na een eerdere motie uitgezocht of elektronisch stemmen mogelijk is. Hiervoor is een statutenwijziging bij DWARS nodig. Mijn indruk is dat veel DWARSers grote bezwaren hebben tegen elektronisch stemmen. Omdat voor een statutenwijziging een tweederdemeerderheid nodig is, zie ik dit niet snel mogelijk worden. Het is nog niet duidelijk wanneer de Tijdelijke wet niet meer verlengd wordt, maar als dit vroeg of laat gebeurt zullen online stemhulpmiddelen dus niet meer toegestaan zijn.

Zonder elektronisch stemrecht zou een fysiek congres alsnog gelivestreamd kunnen worden. Ik denk dat dit niet haalbaar is. Omdat DWARSers die dan in de zaal aanwezig zijn in beeld kunnen komen en hoorbaar zullen zijn, geeft dit bezwaren rond privacy. Wel lijkt het me goed om te kijken of speeches van sprekers en voorzitters in overleg kunnen worden opgenomen, om geplaatst te worden op bijvoorbeeld de website. Ik ben bereid om verder te kijken hoe hierover gedacht wordt binnen de vereniging.

Verder vind ik het zeker een goed idee om de mogelijkheid te behouden om schriftelijke vragen te stellen voor het congres. Ik zie hierbij zes grote voordelen:

1. DWARSers die het niet fijn vinden om in het openbaar te spreken, krijgen zo de kans om schriftelijk vragen te stellen.
2. Ook DWARSers die niet aanwezig kunnen zijn op het congres, hebben de mogelijkheid op deze manier vragen in te dienen.
3. Er kan tijd bespaard worden op het congres zelf, omdat vragen eerder al gesteld en beantwoord kunnen zijn.
4. Er is geen sprekersrij die gesloten hoeft te worden als er te veel vragen zijn. Hierdoor hebben meer DWARSers de mogelijkheid vragen te stellen.
5. Antwoorden kunnen veel uitgebreider zijn en meer informatie geven dan op een congres zou kunnen. Dat kan ook een nadeel zijn, omdat leden overspoeld kunnen raken.
6. Er kunnen minder fouten ontstaan bij het notuleren van vragen en antwoorden.

Zo bekeken zullen DWARS-congressen na corona hoogstwaarschijnlijk weer grotendeels zoals hiervoor gaan, met een aantal goede verbeteringen zoals de schriftelijke vragen. Hierbij vind ik het nog steeds belangrijk om rekening te houden met onder de toegankelijkheid en ledengroei, en ik kijk graag met jullie naar de resultaten van de enquête.

Voor meer informatie:

- https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35434_tijdelijke_wet_covid_19
- <https://dwars.org/wp-content/uploads/2019/05/Elektronisch-stemmen.pdf>

Vraag 4.25

Indiener: Max Rietberg

Vraag: Wat is je favoriete programmeertaal? HTML?

Antwoord: Hoi Max! Moeilijk, maar stiekem toch wel leuk dat je de vraag stelt! HTML is inderdaad een taal die ik vaak gebruik voor onder andere de afdelingswebsite nu, met hier en daar een beetje CSS (een opmaaktaal) om pagina's er beter uit te laten zien. Als Apple-fan heb ik verder goede dingen gehoord over Swift. Hoewel programmeren voor veel mensen ingewikkeld is, begrijp ik dat deze taal in vergelijking toegankelijk is. Als laatste wil ik even een shout-out doen naar mijn favoriete computerspel RollerCoaster Tycoon, waarin je pretparken kan bouwen. Dit spel is helemaal geschreven in Assembly, wat machinetaal is. Het spel is inmiddels tientallen jaren oud, maar werkt daardoor nog steeds erg goed op nieuwe computers.

Vraag 4.26

Indiener: Astrid van Egmond

Vraag: Heey Frank,

In het advies van de kandidatencommissie staat dat je voor een "open op consensus gerichte bestuursstijl voor met aandacht voor toegankelijkheid en aanspreekbaarheid. Frank vertaalt dit ook door naar hoe die de congrescommissie zou willen aansturen."

Ik vroeg me af hoe je de congrescommissie wilt aansturen? Soms is het niet mogelijk om tot een consensus te komen maar moeten er toch knopen worden doorgehakt, hoe ga je dit aanpakken (zowel voor het congres als niet-congres gerelateerde beslissingen)?

Antwoord: Hoi Astrid, bedankt voor je vraag. Ik denk dat mijn antwoorden bij 4.21 (over de bestuursstijl) en 4.27 (over hoe ik mijn verhouding en rol met de Congrescommissie zie) uitgebreid ingaan op je vraag. Ik erken daarin dat het inderdaad niet altijd mogelijk en wenselijk is om tot een consensus te komen, en dat zou ik ook niet willen opleggen. Als eindverantwoordelijke voor het congres zal ik altijd de persoon zijn die de kaders geeft, maar daarbij vind ik het wel belangrijk om iedereen te horen en duidelijke verwachtingen te scheppen bij elkaar.

Vraag 4.27

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Beste Frank, over de congresorganisatie: hoe zie jij deze concreet voor je? Hoe zie jij de rol tussen jou en de congrescommissie? En wat vind je van de verandering die afgelopen jaar heeft plaatsgevonden omtrent de verhouding van de congrescommissie en de verantwoordelijke bestuursleden (die was al gepland, dus niet door corona)? Alvast bedankt!

Antwoord: Om te beginnen vind ik het belangrijk om te benadrukken dat de secretaris eindverantwoordelijk is voor de congresorganisatie. Dat betekent dat de lijntjes met de Congrescommissie kort en intensief moeten worden gehouden. In de praktijk zal dit erop neerkomen dat ik regelmatig contact heb met de commissievoorzitter en dat ik bij de vergaderingen van de commissie aanwezig zal zijn. Op dit moment sluiten als het goed is al twee leden van het bestuur aan bij vergaderingen. Aan het begin van mijn termijn vind ik het belangrijk om de taakverdeling en onderlinge verwachtingen snel te hebben. Ik vertrouw erop dat dit ook tijdens de overdracht meegegeven wordt. Mochten tijdens de overdracht onduidelijkheden zijn voor mij, vind ik het belangrijk dat ik dit verbeter voor mijn opvolgers.

Als eindverantwoordelijke zal ik uiteindelijk diegene zijn die (in overleg en met afstemming) de kaders stelt: denk hierbij aan deadlines en het handhaven van de statuten en het huishoudelijk reglement. Bij zaken als het zoeken en boeken van een congreslocatie en overnachtingen, het ontvangen van congresstukken, het maken van de congreskrant, het

inrichten van de congresagenda en het regelen en verwerken van congresvragen zal ik dit waar mogelijk delegeren aan de Congrescommissie. Juist bij de laatste van deze taken is het belangrijk dat het bestuur afstand houdt, zodat er geen schijn van ongewenste invloed is. Het delegeren van taken wil ik vooral communiceren via de commissievoorzitter, zodat er geen onduidelijkheden zijn en de twee belangrijkste hoofdpersonen het overzicht houden.

Verder lijkt het me sowieso altijd verstandig grote veranderingen zoals die in de congresorganisatie te evalueren en zo nodig bij te stellen. Dat betekent dat we moeten kijken naar of verwachtingen waar zijn geworden, waar er op dit moment knelpunten zitten en hoe die opgelost kunnen worden, en of voor iedereen de verwachtingen en taken duidelijk zijn. Veranderingen gaan meestal niet perfect, en bij het geven van meer verantwoordelijkheden aan de Congrescommissie het afgelopen jaar kan ik me dat goed voorstellen. De Congrescommissie blijft namelijk altijd afhankelijk van het bestuur.

Ik hoop dit een duidelijk antwoord is op je vraag. Belangrijke opmerking is dat ik natuurlijk op dit moment geen overdracht heb en veel zaken achter de schermen gebeuren, dus veel (niet-openbare) informatie is nu niet beschikbaar voor mij. Ik wens je verder nog veel succes met dit congres.

Vraag 4.28

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Hoi Jet, bedankt voor je vraag. Allereerst wil ik zeggen dat ik vind dat DWARS een politieke leerschool moet kunnen zijn. Daarbij hoort ook dat jongeren zich kunnen ontwikkelen zonder belemmeringen. Sterker nog, DWARS moet een fijne omgeving zijn waar je mensen kan ontmoeten met dezelfde politieke interesses en zelfs vriendschappen kan opbouwen. Ik maak me daarom ook zorgen dat de emoties en spanningen hoog oplopen en mensen zich niet meer welkom en gehoord voelen. Ik heb dit van meerdere kanten meegemaakt, en het doet me pijn dat het nog niet is opgelost. Het is dus goed dat je deze vraag stelt, zodat we het gesprek kunnen aangaan.

Mensen moeten de ruimte hebben om fouten te maken, van mening te verschillen en kritiek te geven op een opbouwende manier. Dat leden hiervoor de ruimte moeten kunnen hebben, betekent ook dat anderen die plek geven en dat mensen ervoor openstaan te luisteren naar elkaar. Dat geldt voor iedereen. Hierbij moeten alle leden zich houden aan de gedragscode, die is vastgesteld door het congres.

Als ik secretaris en eventueel vicevoorzitter ben zie ik een aantal punten die kunnen bijdragen:

- Allereerst wil ik benadrukken: domme vragen en ongewenste inbreng bestaan niet, zo lang ze maar binnen de gedragscode passen. Het lijkt me daarom ook goed om dit te benadrukken bij vragenformulieren, bij de notulenspin en tijdens het congres zelf.
- Daarnaast lijkt het me waardevol om meer aandacht te vragen voor het feit dat DWARS vertrouwenspersonen heeft, bijvoorbeeld tijdens het congres. Vertrouwenspersonen zijn onafhankelijke professionals die DWARSers kunnen bijstaan in vervelende situaties.
- Ook moeten er voldoende mogelijkheden zijn voor leden om hun inbreng te geven. De huidige secretaris heeft gewerkt aan een nieuwe plek als vervanging van Slack, genaamd Mattermost. Als ik het goed samenvat was het plan hier een ledenplatform van te maken, ook voor DWARSers die geen functie hebben. Hier wil ik graag verder aan werken. Op dit moment worden er bijvoorbeeld op Slack vaak vragen gesteld en nuttige aanvullingen gegeven bij de notulenspin. Het is jammer dat leden die geen functie hebben niet zo makkelijk aan deze gesprekken kunnen deelnemen. Hierdoor ontstaat ongelijkheid van leden tussen congressen door.
- Wat de notulen betreft wil ik ook kijken naar de mogelijkheden om meer context en detail te geven, zodat er een beter beeld kan worden gegeven van verwachtingen. Hier wil ik wel noemen dat dit niet alleen aan mij zou zijn als secretaris, maar ook aan de rest van het bestuur. Iedereen moet er namelijk oké mee zijn, zodat zij zich niet beperkt voelen om hun mening te geven en informatie te delen tijdens een bestuursvergadering. Hierbij moet ik wel melden dat notulen bij ontwikkelingen snel achterhaald kunnen raken. Notulen en de versies voor de notulenspin worden namelijk normaal pas vastgesteld op de vergadering erna. Als laatste wil ik noemen dat het uiteindelijk de rol van de Raad van Advies is om het bestuur te controleren en te adviseren.
- Verder zou ik als vicevoorzitter me ook graag willen focussen op de verhoudingen binnen DWARS zelf, door bijvoorbeeld regelmatig in te checken bij mijn medebestuurleden en de verschillende organen over hoe zij de sfeer en samenwerking ervaren. Hier zie ik ook een belangrijke aanvulling op de secretaristaken, omdat je als secretaris op de achtergrond het organisatorische overzicht houdt en hierop inspeelt.
- Als laatste wil ik iedereen oproepen zelfreflectie te gebruiken. Dat betekent dat iedereen bij zichzelf nagaat wat diens rol is in het verbeteren van de sfeer bij DWARS. Ik denk dat er niet één oorzaak is van een nare sfeer, maar ik denk wel dat er een oplossing ligt in het allemaal willen bijdragen aan het verbeteren van die sfeer. Ook hoort hierbij dat je elkaar de ruimte geeft en naar elkaar luistert, zodat DWARSers die anders weinig aan het woord komen dezelfde kansen krijgen om bij te dragen en iets mee te nemen van DWARS.

Ik hoop dat dit een goed beeld geeft van wat mogelijke bijdragen kunnen zijn. Het ligt aan uiteindelijk aan ons allemaal, dus ik hoor graag wat je er van vindt.

KANDIDAAT PENNINGMEESTER

Hajo Claasen

Vraag 4.29

Indiener: Max Rietberg

Vraag: Hoi, in het advies van de kandidatencommissie zag ik dat je niet van plan was om de volle tijdsinvestering voor penningmeester te maken, terwijl je ook nog deeltijd studeert en werkt. Hoe ga je ervoor zorgen dat je de balans werk-studie-bestuur gaat bewaren, zonder dat je er een verwaarloost?

Antwoord: Voor de functie van penningmeester staat 20 uur. Ik heb in gesprek met de zoekcommissie en de kandidatencommissie aangegeven dat ik dit niet ga halen. Ik werk op maandag tot en met donderdag van 8u tot 17u en op vrijdag heb ik van 9u tot 16u school. Ik ga (als ik gekozen word) me met heel veel plezier inzetten voor het financiële gedeelte van de functie penningmeester.

Echter, zaken als pandbeheer en overige algemene bestuurstaken zal ik niet op kunnen pakken. De kandidatencommissie gaf aan dat het aan de leden is om te bepalen of zij mij kiezen als "halve" penningmeester om het zo even te noemen.

Als de leden mij het mandaat geven voor de functie penningmeester, zonder de algemene taken, dan is het daarna taak voor mij om dit zeer goed af te stemmen met het nieuw verkozen bestuur. Zoals ik ook heb aangegeven tijdens de activiteit DWARS x bestuur kandidaten: ik ben eerlijk en oprecht, ik kan goed mijn grenzen aangeven en ik timmer liever aan de voorkant de verwachtingen goed dicht, om gezeur aan de achterkant te voorkomen. Dat is ook mijn instelling wat betreft het houden van de balans werk-studie-bestuur. Aan de voorkant de verwachtingen helder en scherp hebben.

Vraag 4.30

Indiener: Max Rietberg

Vraag: Hoe wil je als landelijk (penningmeester) concreet zorgen voor meer financiële inclusiviteit?

Antwoord: Er ligt bij lokale GroenLinks fracties vaak nog veel budget. Ik wil als penningmeester de afdelingen hierin actief ondersteunen en onderzoek doen naar welke gemeente binnen een afdeling benaderd kunnen worden.

Aan de hand van lokale GroenLinks budgetten wil ik kijken welke afdelingen al redelijk voorzien zijn, zodat ik de afdelingen die minder budget van lokale fracties krijgen, meer budget vanuit DWARS Landelijk kan geven.

Op die manier ontstaan er geen verschillen tussen afdelingen, en kunnen alle afdelingen de activiteiten organiseren die ze willen organiseren.

Daarnaast wil ik afdelingen actief ondersteunen in het samen oppakken van projecten/activiteiten. Vaak door krachten te bundelen is er een financieel voordeel te halen. Ik merkte afgelopen jaar als penningmeester Gelderland dat ik eigenlijk veel in mijn eigen straatje aan het denken was, terwijl er misschien meer kansen waren, als ik had samengewerkt met andere afdelingspenningmeesters.

Vraag 4.31

Indiener: Max Rietberg

Vraag: Waarom heb je pas na de eerste deadline gesolliciteerd voor penningmeester?

Antwoord: Ik heb lang getwijfeld, mede door mijn tijdsbesteding (ik verwijs terug naar vraag 4.29). ik vond het vervelend dat ik me niet volledig zou kunnen inzetten conform 20 uur, en ik durfde daar eigenlijk niet goed over te praten. Echter, toen de deadline verzet was omdat er nog geen sollicitaties waren, werd de druk verhoogd. Er moet immers toch een penningmeester komen. Daarom heb ik mijzelf alsnog kandidaat gesteld. Ik ben daarna heel open geweest naar de zoekcommissie en de kandidatencommissie. Zij gaven aan dat er in goed overleg heel veel mogelijk is. Het is nu aan de leden of zij het zien zitten en mij verkiezen tot penningmeester.

Vraag 4.32

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Het afgelopen jaar ben ik penningmeester geweest en heb ik voornamelijk contact gehad met mijn eigen bestuur en met de landelijke penningmeester Martijn. Met beide heb ik het gevoel gehad dat we alles tegen elkaar konden zeggen, ook goed onderbouwde kritiek. Ik herken dit dus niet per se direct vanuit mijn rol.

Daarom is het des te belangrijker, dat ik buiten mijn eigen straatje denk en mij bezig houd met de vraag of er ruimte is voor onderbouwde kritiek. Ik wil als landelijke penningmeester een goede vertrouwensband ontwikkelen met de afdelingspenningmeesters. Ik wil per 4-8 weken een penningmeestersoverleg invoeren, om elkaar meer te spreken, zodat er eventuele goed onderbouwde kritiek kan worden omgezet in concrete feedback. Die feedback kan dan meteen aan mij (of andersom) doorgegeven worden.

KANDIDAAT POLITIEK SECRETARIS

DENISE DOUVEN

Vraag 4.33

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Hey Jet! Dank voor je vraag. Als lid is het mij ook opgevallen dat er problemen zijn binnen DWARS als het gaat over de manier waarop kritiek geuit wordt, hoe dit wordt opgepakt en hoe we hierover het gesprek met elkaar aangaan. Ikzelf omschrijf dit altijd als de discussiecultuur die het afgelopen jaar toch wel achteruit is gegaan. Mocht ik verkozen worden, dan wil ik actief aan de slag gaan met deze discussiecultuur. Ik vind het belangrijk dat de leden een centrale plek krijgen waar ze hun gevoelens en zorgen kunnen uiten, zowel onderling als ook richting het bestuur. Alleen dan kunnen we het gesprek met elkaar fatsoenlijk aangaan. Daarbij vind ik het belangrijk dat het bestuur proactief aan de slag gaat met kritiek die zij ontvangen. Ik denk ook dat het bestuur al veel problemen kan vermijden door aan de voorkant opener en transparanter te zijn over bepaalde besluiten, zodat leden niet met onbeantwoorde vragen zitten waar ze vervolgens achteraan moeten gaan. Er is veel ruimte voor verbetering.

Vraag 4.34

Indiener: Astrid van Egmond

Vraag: Hoi Denise! In het advies van de kandidatencommissie staat dat je je gaat "inzetten op de inclusie van leden van buiten de randstad". Hoe wil je dit precies doen, heb je al ideeën om regio's zoals Zeeland er meer bij te betrekken en dus ook hopelijk meer leden kan werven?

Antwoord: Hoi Astrid, wat een leuke vraag! Ikzelf kom uit Limburg, een regio die ook nog weleens vergeten wordt. Ik heb zelf mogen ervaren hoe het is om lid te worden en vervolgens niet goed te weten wat ik met mijn lidmaatschap kon doen. Mocht ik verkozen worden, dan vind ik het belangrijk dat er bepaalde drempels worden weggenomen voor mensen die buiten de Randstad wonen. Zo vind ik het belangrijk dat we ook straks na corona evenementen online blijven organiseren en dat het ook voor mensen die langer moeten reizen het mogelijk wordt om bijvoorbeeld aan te sluiten bij inhoudelijke commissies, zonder dat hier constant verre reizen voor gemaakt hoeven te worden. Ook wil ik graag de afdelingen helpen bij het opzetten van inhoudelijke commissies en wil ik de landelijke inhoudelijke commissies veel meer laten samenwerken met de afdelingen, zodat de leden uit de afdelingen de kans krijgen om hun bijdrage te leveren. Ik zie ook nog kansen in het schrijven van een visiestuk over regionale inclusiviteit, in samenwerking met

commissie Integratie, Emancipatie en Diversiteit. Ik wil graag verkennen of dit een mogelijkheid is.

Vraag 4.35

Indiener: Wietse van den Bos

Vraag: Binnen GroenLinks en DWARS is een mogelijk fusie tussen GroenLinks en de PvdA een onderwerp van verhitte discussie. Wil je actief iets doen met deze discussie in het komende bestuursjaar, en welke rol zie je daarin voor de politiek secretaris?

Antwoord: Ha Wietse. Dank voor je interessante vraag. De mogelijke fusie tussen GroenLinks en PvdA is inderdaad nogal onderwerp van discussie. Ik ga hier eerlijk over zijn. Ik ben zelf geen fan van een fusie. Ik denk dat het vooral belangrijk is dat we gaan kijken hoe we ons eigen verhaal daadkrachtiger kunnen overbrengen. Overigens wil ik de deur richting een fusie niet sluiten. Het is belangrijk dat dit gesprek gevoerd wordt en dat iedereen de gevoelens over dit onderwerp kan uiten. Echter wil ik wel voorkomen dat bij deze discussie voornamelijk de twee kampen (voor en tegen) het woord krijgen en dat het woord van de nog grotere groep mensen die eigenlijk niet goed weten wat ze hiervan moeten vinden compleet verdwijnt in het geschreeuw. Ik denk dat de volgende Politiek Secretaris deze discussie niet kan vermijden, maar ik persoonlijk wil deze discussie ook niet aanwakkeren en het onderwerp gaan maken waar we het komend jaar 24/7 over gaan hebben. Ik denk dat het goed is als de inhoudelijke commissies een fusie gaan verkennen, er gesprekken gevoerd worden met de leden en er vanuit daar gekeken moet worden wat we hiermee willen. Hierin vind ik het ook belangrijk dat er met GroenLinks wordt gesproken over dit onderwerp en hoe zij hierin staan.

JENS BOSMAN

Vraag 4.36

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Hoi Jet, bedankt voor je vraag! Ik herken dat er veel mensen zijn die zich zorgen maken over hoe we bij DWARS omgaan met kritiek en verantwoording, zowel tussen bestuur en leden als onderling. Zoals ik heb aangegeven in mijn gesprek met de Kandidatencommissie wil ik zorgen voor regelmatige en toegankelijke reflectiemomenten op het bestuur. Als dat een keer per twee maanden gebeurt bijvoorbeeld, voorkomen we dat de congressen (dus één keer per halfjaar) de enige momenten zijn dat het bestuur te maken krijgt met reflectie van de leden. Op deze manier kunnen leden ook op een toegankelijke manier input leveren op het beleid van het bestuur, wat de afstand tussen bestuur en leden verkleint. Verder wil ik graag dat de notulen van het bestuur uitgebreider

worden dan nu het geval is, en beter verspreid worden door de vereniging. Als laatste roep ik alle leden op die hierover tegen problemen aanlopen om vooral contact met mij op te nemen, dan kunnen we samen overleggen welke maatregelen en plannen we kunnen ondernemen om binnen DWARS een veilige sfeer te bewaken.

Vraag 4.37

Indiener: Willem van 't Spijker

Vraag: Hey Jens, wat leuk dat je voor het bestuur gaat! Ik heb wel een dubbele vraag bij je voornemen je ook kandidaat te stellen voor de gemeenteraad in de gemeente Utrecht. Enerzijds ben ik nieuwsgierig hoe je je tijd in wil gaan delen tijdens de campagne voor de gemeenteraad en tijdens je gemeenteraadslidmaatschap. Gemeenteraadslid in een grote gemeente is een tijdrovende taak en het liefst wil je natuurlijk niet dat gemeenteraadslidmaatschap een inbreuk doet op de tijd die je aan DWARS kan besteden en vice versa. Anderzijds ben ik nieuwsgierig hoe je de (vaak kritische) positie van DWARS ten opzichte van GroenLinks wil vertegenwoordigen op het moment dat je voor zowel DWARS als GroenLinks een naar buiten toe representatief gezicht bent. Hoe ga je, in het geval dat je zowel gemeenteraadslid als politiek secretaris bent, de integriteit van beide functies handhaven?

Antwoord: Hoi Willem! Dat zijn terechte vragen waar je mee zit, en die ik ook heb overwogen voor ik voor beiden heb gesolliciteerd. Ten eerste, over tijdsbesteding: ik neem volgend jaar een tussenjaar van mijn studie. Dat betekent dat ik mij in eerste instantie vrijwel volledig kan richten op mijn werk bij DWARS, op taken bij de FNV na. Mocht ik daadwerkelijk op de lijst komen voor de gemeenteraadsverkiezingen in Utrecht, dan wordt dat weliswaar een drukkere periode, maar zonder studie geloof ik dat ik dat aankan. Mijn rol in de campagne als Politiek Secretaris en gemeenteraadskandidaat zou denk ik ook goed op elkaar aansluiten. Ook zal het begin van de gemeenteraadperiode nog in het teken staan van de coalitieonderhandelingen, en pas daarna worden de portefeuilles in de fractie verdeeld en begint het echte werk. Het begin is dus nog een relatief rustige periode. Over je vraag wat betreft de kritische houding van DWARS naar GroenLinks maak ik me weinig zorgen. Het is belangrijk om het onderscheid te maken tussen wat GroenLinks landelijk en lokaal doet, en ik denk dat we ons als DWARS Landelijk voornamelijk focussen op het landelijke beleid van GL. Het zal niet veel voorkomen dat ik als Politiek Secretaris wordt geforceerd om lokaal beleid van GroenLinks Utrecht te bekritisieren. Kortom, het is misschien veel, maar het kán echt – en het is leuk!

Vraag 4.38

Indiener: Wietse van den Bos

Vraag: Binnen GroenLinks en DWARS is een mogelijk fusie tussen GroenLinks en de PvdA een onderwerp van verhitte discussie. Wil je actief iets doen met deze discussie in het komende bestuursjaar, en welke rol zie je daarin voor de politiek secretaris?

Antwoord: Hoi Wietse, goeie en actuele vraag! Ik wil daar inderdaad iets mee doen, ja. Zoals ik in mijn [uiteenzetting op Joop](#) schreef, vind ik dat linkse partijen een reset nodig hebben. Dat betekent voor mij dat een fusie (al dan niet op lange termijn) onvermijdelijk is. Dat hoeven we niet te overhaasten komend jaar, zeker niet nu de formatie nog bezig is, maar ik wil wel graag een paar dingen doen. Het eerste is inventariseren hoe DWARS zelf erover denkt. Daarvoor zou ik bijvoorbeeld discussie-avonden over dit thema willen organiseren en relevante inhoudelijke commissies vragen om hun mening te geven. Het tweede is kijken hoe de Jonge Socialisten in de PvdA over een fusie denken, en kijken of we zo nu en dan samen kunnen optrekken om het goede voorbeeld te geven. We moeten er wel voor waken dat onze sociale, groene en vrijzinnige idealen ten alle tijden bewaard blijven.

ZUNGA LINGER

Vraag 4.39

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Ik herken het zeker. Ik denk dat de manier om dat te doen is door meer wegen te creëren waar goed onderbouwde kritiek kan komen. Denk aan een vraag naar 'Hot Takes' met onderbouwing, die dan gepubliceerd kunnen worden en op gestemd kunnen worden om de aanhang te kunnen meten. Denk aan vaker discussieavonden voor controversiële stellingen.

Vraag 4.40

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Zunga, er is nooit een voorstelstukje van jou gekomen, of een video, en je was ook niet bij de bestuurskandidaten voorstel avond. Waarom niet?

Antwoord: Ik probeer zo min mogelijk campagne te voeren zodat ik kan verrassen bij het congres.

Vraag 4.41

Indiener: Wietse van den Bos

Vraag: Binnen GroenLinks en DWARS is een mogelijk fusie tussen GroenLinks en de PvdA een onderwerp van verhitte discussie. Wil je actief iets doen met deze discussie in het komende bestuursjaar, en welke rol zie je daarin voor de politiek secretaris?

Antwoord: In situaties zoals deze ben ik een fan van een grotere debat-avond op het onderwerp gevolgd door een poll om de algemene mening van dwarsers te meten. Als 1

van de meningen 66% of hoger krijgt, kunnen we dan als DWARS druk zetten en invloed uitoefenen op deze mening. Zo niet wil ik opiniestukken bij overdwars aansporen, ik voel me niet goed voor het vertegenwoordigen van een standpunt dat niet een majoriteit van dwarsers achterstaan.

KANDIDAAT INTERNATIONAAL SECRETARIS SRISHAGON ABRAHAM

Vraag 4.42

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Beste Jet,

Allereerst bedankt voor je vraag! Naar mijn mening is dit afhankelijk van wat soort kritiek je bedoelt.

Ik denk dat er wel manieren die ter beschikking worden gesteld om constructieve kritiek te uiten over interne onderwerpen. Dit kan zowel op afdelings- als landelijk niveau. Op afdelingsniveau heb je onder andere regelmatige open vergaderingen, de (minimaal) twee ALV's per jaar en de ledenenquête. Op landelijk niveau heb je onder andere de contactpersonen van het bestuur in elke afdeling, de congressen, het voorzittersoverleg (via je afdelingsbestuur) en ook de ledenenquête. Daarnaast mag je altijd direct contact opnemen met bestuursleden via verschillende kanalen. In dit opzicht vind ik wel dat er voldoende manieren zijn om zulke kritiek aan te kaarten. Kan er manieren beschikbaar gesteld worden om dit proces te stroomlijnen? Jazeker. En ik zal kijken met de rest van het bestuur hoe we opties kunnen bieden om dit proces steeds toegankelijker te maken.

Met betrekking tot kritiek in algemenere zinnen, zoals kritiek over (collectieve) DWARSe standpunten of (gevoelige) sociale kwesties, moet er wel een balans gevonden worden tussen oprechte onderbouwde kritiek en het respect en de veiligheid van leden. Deze grens kan wel moeilijk te trekken zijn in onofficiële kanalen. Zelfs als ze grotendeels uit DWARSe leden bestaan, heeft het bestuur er officieel geen modereren-capaciteit in. In officiële kanalen wordt de gedragscode goed gewaarborgd en de leden worden aan deze code herinnerd, en uit mijn ervaring lopen er in deze kanalen altijd uitgebreide discussies van verschillende kanten. Leden die de grens wel overtreden, hebben het wel ver overgetreden maar worden sowieso eerst gewaarschuwd met een uitleg waarom. Daarnaast kunnen leden hun kritiek en meningen uiten via de verschillende commissies, en tijdens de cafés, thema-avonden, gesprekken en discussies over zulke kwesties.

Dus op een technisch niveau hebben alle leden de complete vrijheid om hun kritiek te uiten, indien het goede/constructieve/onderbouwde kritiek is. Desalniettemin kan dit verbeterd worden. De digitale ruimtes (i.e. online groepen) waarin leden hun kritiek kunnen uiten kunnen vaak als bubbels worden gezien. Er kan wel een drempel zijn om tegendraadse kritiek te uiten. Het bestuur kan hier een rol in spelen, door bijvoorbeeld het stimuleren van discussies en de nadruk leggen op de rol van het bestuur als handhavers van de gedragscodes (dus niet de leden). Indien er echt sprake is van beledigende uitspraken, moeten leden klachten indienen bij hun afdelingsbestuur of het landelijke bestuur en het heft niet in eigen handen nemen. Dit kan ook erg verbeterd worden door een onderzoeks- en beslissingsprocedure voor zulke klachten. Het bestuur moet dus zorgen dat leden niet op anderen 'gang up' vanwege hun onenigheid met de kritiek van diegene. Diegene moet ook in gedachte houden dat vrijheid van meningsuiting niet eenzijdig is, en anderen kunnen en zullen daar ook tegenin gaan, vooral als het onpopulair is.

Kortom, het bestuur moet ervoor zorgen dat leden geen bubbel vormen die tegengestelde standpunten uitsluit door onze rol als handhavers van de gedragscode te benadrukken en meningsverschillen aan te moedigen. Het bestuur moet daarnaast een betere en bredere procedure verzinnen voor klachten tegen kritiek die wel kwetsend is.

Voor jou, voor ons, voor DWARS,
Srishagon Abraham

KANDIDAAT ORGANISATIE EN LEDEN **KIETE SCHMITT**

Vraag 4.43

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Kiete! Bij veel activiteiten kan je aangeven als je speciale wensen hebt. Het is echter soms lastig om ergens voor uit te komen, en te vragen om speciale aanpassingen, bijvoorbeeld door schaamte. Hoe wil jij dit aanpakken? Groetjes!

Antwoord: Hoi Thomas. Het is inderdaad soms lastig om zelf een speciale wens te bedenken. Ik denk dat hier twee dingen aan gedaan kunnen worden.

Ten eerste bij verschillende groepen van tevoren nagaan/vragen wat voor drempels sommige activiteiten met zich mee kunnen brengen en daar van tevoren dus al rekening mee houden en vervolgens ook verschillende opties bij de activiteit zetten. Hierdoor hoeft je dus niet zelf te bedenken wat een speciale wens kan zijn, maar geef je alvast een paar opties die mensen kunnen helpen.

Ten tweede is het denk ik goed dat we activiteiten in eerste instantie zo toegankelijk mogelijk proberen te maken. Ik denk dat één van mijn speerpunten hier deels bij aansluit:

de terugweg uit de coronacrisis naar onze fysieke vereniging. De coronacrisis heeft ons in veel opzichten dingen geleerd, waaronder een aantal zaken over toegankelijkheid. Conclusie van mijn tweede punt: dat we met de kennis van de afgelopen jaren en in het bijzonder die van de coronacrisis, van tevoren al na kunnen denken aan het zo toegankelijk mogelijk maken van activiteiten.

Ook al zou ik het liefst willen dat elke activiteit voor iedereen op de beste manier ingevuld wordt, moet ik er wel bij zeggen dat dit helaas nooit helemaal mogelijk zal zijn. Ik ga er in ieder geval mijn best voor doen en mensen mogen mij ook altijd privé een appje sturen met een speciale wens!

Vraag 4.44

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Hoi Jet. Ik merk dat er soms wel een bepaalde denkwijze binnen DWARS van je 'geacht' wordt, we zijn niet voor niets politiek betrokken GroenLinkse jongeren met een reeks aan gedeelde idealen. Dit betekent echter niet dat dit een vrijbrief is om geen ruimte meer voor andere meningen of kritiek te geven.

Voor mijn gevoel speelt de kritiek waar minder ruimte voor is, en waar jij het wellicht over hebt, vooral in de media, zoals WhatsApp, af. Ik denk dat de coronacrisis hier een grote invloed op heeft gehad.

Ik hoop dat als wij leden elkaar weer wat vaker kunnen zien, dat dit ons wat milder in ons taalgebruik maakt.

Als ik kijk naar wat ik zelf doe als ik het ergens niet mee eens ben, blijf ik vooral vragen stellen. Ik weet niet alles en vind het fijn dat ik me in een groep bevind die meestal bereid is om uit te leggen waarom zij iets op een bepaalde manier vinden.

We moeten niet bang zijn om niks meer te zeggen of vragen. Er zit een heel proces tussen een mening en een reactie op die mening. Laten we elkaar daarom ook vragen blijven stellen voordat we meteen ergens op reageren.

Behalve de boodschap die ik zojuist beschreven/ gegeven heb en dat ik zelf altijd zal proberen om het 'goede voorbeeld' te geven door naar onderbouwende feedback te blijven vragen, wil ik vanaf het begin van mijn bestuursperiode hier opmerkzaam op zijn en kijken of hier indien nodig verbeteringen in kunnen komen.

Vraag 4.45

Indiener: Max Rietberg

Vraag: Hoi! Hoe ga je ervoor zorgen dat kleinere afdelingen (bijvoorbeeld Friesland) de juiste hoeveelheid steun krijgen vanuit het landelijk bestuur, op gebied van Organisatie en Leden?

Antwoord: Hoi Max, ik denk dat hier vier dingen aan te doen zijn. Het eerste is me ervan bewust zijn dat er in kleinere afdelingen soms meer steun nodig is, ten tweede op het voorzittersoverleg alert zijn over hoe het in die afdelingen gaat, ten derde (misschien word ik dat, geen idee) bij de buddy's van de kleinere afdelingen vaker navragen hoe het in die afdelingen gaat. Tot slot, als er meer hulp nodig blijkt te zijn en indien de maatregelen het toestaan, kan ik ook een keer naar de afdeling toe gaan om bijvoorbeeld een bestuursvergadering bij te wonen.

Vraag 4.46

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Vindt je het verstandig om in juli/augustus weer fysieke dingen te gaan organiseren?

Antwoord: Hoi Anna Robin, ik denk dat DWARS zich aan de richtlijnen van het RIVM moet houden. Als het weer mogelijk is om in (grotere) groepen binnen dan wel buiten samen te komen, zie ik geen reden om in juli/ augustus niet samen te komen. Wel denk ik dat we vooral aan het begin niet meteen de online activiteiten 'af moeten schaffen' maar opbouwen naar fysieke activiteiten.

KANDIDAAT CAMPAGNE EN COMMUNICATIE LAURA ADRIAANSEN

Vraag 4.47

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Hoi Jet, bedankt voor je vraag! Ik herken me gedeeltelijk wel in het beeld dat je schetst. Ik persoonlijk denk dat het langdurige online contact hierbij ook niet helpt. Ik vind feedback super fijn en belangrijk, maar heb ook geleerd dat dit alleen werkt als het op een goede manier wordt aangeboden en de ander er voor open staat. Ik denk dat met elkaar praten en dingen van elkaar leren altijd een goed idee is en we dat moeten blijven opzoeken maar opbouwende spanning en negativiteit ten allertijden moeten voorkomen. Uiteindelijk ligt het ons allemaal dicht aan het hart en hebben we allemaal het beste met elkaar, de vereniging en de wereld voor. Om een fijne en open sfeer voor iedereen terug te krijgen is openheid heel belangrijk. Daarbij is het denk ik zaak dat we met elkaar in gesprek gaan over waarom er momenteel minder de ruimte wordt ervaren om kritiek te geven, zodat we de oorzaak kunnen oplossen. Ik vind het moeilijk om je nu dus al een concrete oplossing te geven, omdat we daarvoor eerst de diepere oorzaak moeten gaan zoeken. Maar vind het wel heel belangrijk en ben dus zeker bereid om hier tijd en ruimte voor vrij te maken, mocht ik verkozen worden.

Vraag 4.48

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi Laura, wat neem je mee van de afgelopen verkiezingen (zowel goeie punten als verbeterpunten)?

Antwoord: Hi Thomas, thanks voor je leuke vraag. Ik heb een hoop geleerd de afgelopen verkiezingen! Ik heb veel over mezelf in een team geleerd en veel over campagne. Daarnaast heb ik ook een beter beeld van hoe ik denk dat een campagnecommissie het best kan samenwerken, namelijk in kleinere teams die onderdelen oppakken.

Over campagnevoeren heb ik geleerd dat het bereik van DWARSers echt niet kunnen onderschatten en het gesprek aan gaan altijd een goed idee is. Ook neem ik mee dat eindeloos blijven praten niet altijd de beste optie is, op een gegeven moment moeten knopen worden doorgehakt.

Ik denk dat er ook in de samenwerking met GroenLinks nog wat te winnen valt. DWARS was nu soms afwachtend en moest lang op antwoord wachten. Ik wil zorgen voor korte lijntjes om dit te voorkomen. Zo kan DWARS zelf ook een mooie campagne neerzetten. Ik denk in het algemeen dat dit jaar GroenLinks het idealistische miste, de intersectionele visie die over meer dan alleen de klimaatcrisis gaat. Ik wil dus een volledige, idealistische, DWARSe campagne neerzetten. Samen met iedereen, want er zit heel veel energie en enthousiasme in deze prachtige beweging!

Vraag 4.49

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Vindt je het verstandig om in juli/augustus weer fysieke dingen te gaan organiseren?

Antwoord: Hey Anna Robin, bedankt voor je vraag! Ik zou het liefst zo snel mogelijk fysieke dingen organiseren want ik kan niet wachten om DWARSers in het echt te ontmoeten. Maar ik denk dat het vooral belangrijk is dat we altijd de regels gewoon volgen en kijken hoe veel er op een veilige manier mogelijk is. Wel vind ik het belangrijk om ook toegankelijk te blijven voor mensen die misschien nog niet kunnen of willen reizen door het virus. Daar wil ik aan toe voegen dat we sowieso veel kunnen leren van de afgelopen 'online' maanden, om de toegankelijkheid ook hierna zo hoog mogelijk te houden. Ik denk dat de activiteiten die specifiek bij mijn functie horen nog even verder weg zijn, maar ik wil hier zeker andere bestuursleden (S&A, O&L) in ondersteunen! Ten slotte hebben we als DWARS toch een voorbeeldfunctie en vind ik het belangrijk om een goed voorbeeld te blijven geven, ook in deze crisis. Ik kan niet wachten om iedereen zo snel mogelijk te zien, maar natuurlijk wel op de meest veilige en fijne manier voor iedereen.

KANDIDAAT VICEVOORZITTER

FRANK LEMMERS

Vraag 4.50

Indiener: Willem van 't Spijker

Vraag: Hey Frank! Tof dat je je gekandideerd hebt voor het vicevoorzitterschap van DWARS. In je voorstelstukje heb je het er niet over, dus ik was nieuwsgierig naar wat jouw ideeën zijn over het vicevoorzitterschap. Hoe reflecteer je op zowel de interne als de externe kant van die bijkomende verantwoordelijkheid en op het advies van de kandidatencommissie op vooral je kennis van de externe kant van de functie?

Antwoord:

Hoi Willem! Bedankt voor je vraag. Om te beginnen solliciteerde ik voor de functie van vicevoorzitter, omdat ik dit zag als een fijne (interne) aanvulling op de secretaristaken, en omdat ik graag een inhoudelijk onderdeel wilde toevoegen aan mijn bestuursjaar. Ook heb ik als vicevoorzitter erg genoten van het hebben van een ondersteunende rol voor de voorzitter en de rest van het bestuur binnen DWARS Amsterdam, al ben ik het ook eens met de adviezen van de Kandidatencommissie om mijn verantwoordelijkheidsgevoel te begrenzen en niet alleen maar te willen helpen. Hiernaast heb ik ook inhoudelijke motivaties, om DWARS verder te brengen. Deze vertel ik hieronder.

Op intern vlak vind ik het belangrijk om de 'smeerolie' te zijn binnen het bestuur waar nodig. Dit betekent dat ik bij mijn medebestuurleden check hoe het met ze gaat, wat ze nodig hebben, wat hun verwachtingen zijn en of ze ergens tegen aanlopen. Vervolgens koppel ik dit eventueel terug aan de voorzitter. Het bestuur van DWARS is afhankelijk van veel samenwerking, en dus is het belangrijk dat dit soepel verloopt. Als secretaris valt het binnen mijn takenpakket om het organisatorische overzicht te houden en in te spelen op anderen. Als vicevoorzitter denk ik dat ik dit goed kan combineren. Wat mij betreft hoort bij 'intern' ook het contact naar de leden toe. Hierbij wil ik kijken naar hoe de afstand tot de leden verkleind kan worden.

Extern vind ik het leuk om me op voornamelijk rode (sociale) en paarse (inclusieve) thema's bezig te houden. Binnen de vakbond heb ik ervaring met campagnes voor het afschaffen van het leenstelsel, een verhogen van het minimumloon en het stoppen van doorgeschoten flexcontracten. Ook heb ik me binnen en buiten DWARS en GroenLinks ingezet voor thema's als antifascisme, antiracisme, genderdiversiteit, neurodiversiteit, toegankelijkheid, enzovoort. Ik vind dat paarse thema's een belangrijk onderdeel zijn waarop DWARS zich moet blijven uitspreken in de media en bij GroenLinks. Met al deze onderwerpen zou ik me graag bezig willen houden, in overleg en afstemming met de voorzitter, de politieke driehoek (bestaande uit de voorzitter, politiek secretaris en het bestuurslid Campagne & Communicatie) en de rest van het bestuur.

Ik kijk er graag naar uit om hiermee de functie van vicevoorzitter te vervullen. Uiteindelijk is een takenpakket van de vicevoorzitter afhankelijk van afspraken en wat nodig is op dat moment, dus geen van deze ideeën is uiteraard definitief.

Vraag 4.51

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Vindt je het verstandig om in juli/augustus weer fysieke dingen te gaan organiseren?

Antwoord:

Hoi Anna Robin! Het antwoord hierop vind je onder het kopje '[Kandidaat secretaris](#)', bij vraag 4.22.

DENISE DOUVEN

Vraag 4.52

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Vindt je het verstandig om in juli/augustus weer fysieke dingen te gaan organiseren?

Antwoord: Hee Anna Robin. Thanks voor je vraag. Allereerst kan ik niet wachten totdat we fysiek bij elkaar mogen komen. Ik heb de afgelopen tijd veel DWARSers leren kennen. Allemaal via een computerscherm. Hoe leuk is het om al deze mensen in het echt te kunnen ontmoeten. Echter vind ik het belangrijk dat we ons aan de regels houden. Mocht het Kabinet het toelaten dat fysieke activiteiten mogelijk zijn, dan ben ik helemaal voor. Kan het niet volgens het Kabinet, dan kan het niet. Ook vind ik het belangrijk dat we rekening houden met de mensen die nog huiverig zijn voor fysieke activiteiten en met de mensen die niet altijd bij fysieke activiteiten aanwezig kunnen zijn. Voor de inclusiviteit denk ik daarom dat het goed is als we gaan werken met een model waarbij er zowel fysieke als ook online activiteiten georganiseerd worden en dat mensen die niet bij een fysieke activiteit aanwezig kunnen zijn, wel digitaal kunnen aansluiten. Dat laatste vind ik vooral belangrijk als het bijvoorbeeld gaat om vergaderingen van commissies, congressen en een campagneaftrap.

JENS BOSMAN

Vraag 4.53

Indiener: Max Rietberg

Vraag: Hoi! Waarom heb je pas zo laat gesolliciteerd voor vicevoorzitter?

Antwoord: Hoi Max! Ik kreeg na de bekendmaking van mijn kandidatuur voor Politiek Secretaris van veel mensen de vraag waarom ik niet had gesolliciteerd voor vicevoorzitter.

Mensen vonden dat jammer, omdat de taken van een vicevoorzitter goed aansloot bij die van een Politiek Secretaris en het bij mijn vaardigheden zou passen. Ik heb het eerder niet gedaan omdat ik in het kader van tijdsmanagement eerlijk wilde zijn naar de vereniging toe en mezelf niet op wilde zadelen met extra functies die ik misschien niet ten volste zou kunnen vervullen, maar na lange en intensieve gesprekken met oud-bestuursleden en andere ervaren leden ben ik tot de conclusie gekomen dat het goed zou moeten lukken, zeker vanwege het tussenjaar van mijn studie. Ik begin er ook steeds meer zin in te krijgen!

Vraag 4.54

Indiener: Anna Robin Hogendoorn Streef

Vraag: Vindt je het verstandig om in juli/augustus weer fysieke dingen te gaan organiseren?

Antwoord: Hoi Anna Robin! Dat hangt er echt helemaal vanaf hoe de situatie op dat moment is qua vaccinatiegraad en coronabeleid. Zelf denk ik dat we tegen die tijd al weer een heel eind op weg zijn naar een open samenleving, maar in juli/augustus is het natuurlijk ook deels zomerreces, en het nieuwe jaar voor DWARS begint eind augustus / begin september. Het lijkt mij een mooie doelstelling om de opening van het politieke jaar, DWARS XL, in september fysiek te kunnen organiseren. En hopelijk zie ik je dan weer eens!

KANDIDAAT RAAD VAN ADVIES AMIRAH CHANDOESING

Vraag 5.1

Indiener: Benthe van Wanrooij

Vraag: Hoi Amirah, ik lees dat je nog weinig ervaring hebt binnen DWARS. Ik ben benieuwd hoe jij de rol van de Raad van Advies zou omschrijven. Zou je dat in enkele zinnen kunnen doen?

Antwoord: Beste Benthe,

Dank je voor vraag! Dat klopt, ik heb weinig ervaring binnen Dwars. Dit ervaar ik dan ook als positief. Ik ben van mening dat dit een verfrissende blik met zich meebrengt, zo beredeneer ik een aanpak misschien anders dan dat gewend is.

De rol van de raad van advies houdt voor mij in het gevraagd en ongevraagd advies geven waar zo nodig is en erop toezien dat deze probleemstelling wordt aangepakt op een zodanige manier dat ieder profijt eraan heeft. Ook lees je, je veel in over wat er nu gaande is binnen de partij wat eventueel zou kunnen lijden tot een probleem, wat andere leden niet zo snel zien aankomen of niet opvatten als een probleem. Hierbij bespreek je met de andere leden van de RVA hoe we het gaan aanpakken, wat ervoor nodig is om te realiseren en bij gevraagd advies het te overleggen met de vraagsteller die hier zelf zijn/haar eigen inbreng van kan meegeven. Of zelfs tips geven over huidige ideeën die misschien, wat meer uitwerking nodig hebben

die lijden tot een beter eindresultaat.

Vraag 5.2

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi! Wat vind je goed aan gang van zaken het afgelopen jaar bij de Raad van Advies? En wat wil je verbeteren?

Antwoord: Beste Thomas,

Bedankt voor je vraag!

Sinds ik nog niet zo bekend ben binnen de partij en met name de werkwijze van de RVA heb ik mij ingelezen op de site en in de congres krant van afgelopen jaren tot nu, en vielen mij een aantal dingen op:

2021 (laatste uitgaven)

Naar mijn inzien hadden sommige adviezen eerder gegeven moeten worden, er had eerder ingegrepen moeten worden in sommige situaties zodat andere organen zich verder konden focussen op hun taak dan het nadenken over hun probleemstelling. Gelukkig geeft de RVA dit ook zelf aan zich pro-actiever op te stellen en eerder in te grijpen waarbij nodig is. Ik ben het eens met de RVA en ben ervan overtuigd dat zij hier ook zeker naar handelen. Ook erg fijn was dat de gegeven adviezen, vooral richting het bestuur goed zijn opgepakt. Het bestuur heeft de adviezen behandeld en zelfs overwogen. Ik zie graag dat de RVA in de toekomst, adviezen gaat uitbrengen waarnaar wordt gehandeld en dat er degelijk toezicht op wordt gehouden of het probleem nadat het advies is uitgebracht is opgelost. Zo niet, dan er weleens waar een nieuw advies wordt uitgeschreven met het desbetreffende orgaan erbij en er eventueel meerdere adviezen worden uitgeschreven waaruit de vrager kan kiezen wat het beste voor zijn/haar orgaan is en daarnaar wordt gehandeld. Zodat de RVA goed advies aflevert waarnaar gehandeld kan worden.

Deze situatie uit 2019 vond ik wel opmerkelijk:

De RVA heeft vaak een rol moeten spelen waarvoor de RVA volgens hen niet nodig was en die hun wel is toebedeeld.

Hierbij vind ik dat de organen die hier wel mee aan de gang moesten gaan niet de RVA voor hun karretje moesten spannen maar het probleem zelf moesten oplossen. Maar waar is de grens volgens de RVA en de andere partijen of de RVA wel moest handelen of niet. Alleen is het niet verantwoord en eerlijk dat de RVA alleen werd toebedeeld als zij ervan mening zijn dat zij de huidige taken niet eens op zich moesten nemen maar dit vervolgens wel hebben gedaan omdat er geen aanstalten kwam van het ander orgaan.

Dit is jammer. Er zou eigenlijk een vergadering moeten plaats vinden waarbij er duidelijke afspraken worden gemaakt en worden vastgelegd wanneer het een zaak is voor de RVA of de andere organen. En dat de schuld nooit bij 1 orgaan ligt maar bij meerdere.

Ik wil niet van schuld spreken omdat er dan geen oplossing voor het probleem is wat er is ontstaan en het eigenlijk erbij is gelaten, maar dat er een oplossing wordt geboden zodat er geen schuld is aan beide maar een oplossing voor allen. Een RVA is in het leven

geroepen zodat er altijd advies mag worden gegeven dus de RVA mag zich er degelijk wel bij aansluiten. Hoe het wordt opgevat door andere organen is lastig in te schatten maar de RVA mag ten allen tijden zijn advies geven.

Vraag 5.3

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Beste Jet,

Vanuit mijn perspectief merk ik dat er degelijk wel ruimte is voor goede onderbouwde kritiek. Dit merk ik doordat Dwars juist opkomt voor ideeën die van de tafel zijn afgeschoven of "kleine" problemen aan het licht brengen en ervoor te zorgen dat deze worden opgepakt. Kritiek heeft altijd verschillende kanten. Kritiek kan je van leren en het kan helpen bevorderen, maar kritiek kan ook erg lastig opgenomen worden, zeker als het goed gegrond is en men er mee wordt geconfronteerd met iets waar niet ieder het over eens is. Dwars biedt via veel mogelijkheden zoals bijvoorbeeld het congres waarin jij amendementen mag aanbrengen en mag spreken en debatteren met andere leden juist de ruimte voor goed onderbouwde kritiek. Ze geven volgens mij erg veel kansen en mogelijkheden om deze onderbouwde kritiek te laten horen. Maar iedereen heeft natuurlijk een eigen mening en perspectief. Dus als iemand het goed of slecht opvat is het aan diegene.

JELLE DUBA

Vraag 5.4

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi! Wat vind je goed aan gang van zaken het afgelopen jaar bij de Raad van Advies? En wat wil je verbeteren?

Antwoord: Afgelopen jaar was voor de Raad van Advies natuurlijk een lastig jaar. Ik denk dat de RvA rond de situatie met de oud penningmeester zo duidelijk en open mogelijk heeft gecommuniceerd naar de leden. Wat wel beter kan is proactief handelen, al geeft de Raad van Advies dat ook zelf aan. Dit wordt komend jaar hopelijk makkelijker, als de maatregelen minder streng worden, en evenementen weer fysiek zijn.

Vraag 5.5

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Ik herken wel dat er soms weinig ruimte is voor goed onderbouwde kritiek. Voor een democratische vereniging is kritiek juist goed, zoals ik heb genoemd in mijn voorstel stukje. Hierin zie ik een belangrijke rol voor de RvA. De RvA heeft een korte lijn met het bestuur, en kan zo goed punten benoemen die van belang zijn voor de vereniging. Daarom moet de RvA laagdrempelig bereikbaar zijn, en hier wil ik me ook voor inzetten.

LOTTE KARS

Vraag 5.6

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi! Wat vind je goed aan gang van zaken het afgelopen jaar bij de Raad van Advies? En wat wil je verbeteren?

Antwoord: De tijd voor en na het wintercongres was heftig voor het bestuur en de Raad van Advies (en de rest van DWARS). Ondanks die moeilijkheden vond ik dat de Raad van Advies en het landelijk bestuur elkaar goed konden vinden en met elkaar in gesprek bleven. Dat is iets wat ik zeker voort wil zetten. Iets waar ik dit jaar op wil inzetten is het breder trekken van adviezen naar aanleiding van opmerkingen op een specifiek punt. Dit betekent dat er niet alleen advies wordt gegeven over (bijvoorbeeld) een bepaalde activiteit, maar als Raad van Advies ook kijkt wat dit betekent voor het bredere beleid rondom activiteiten.

Vraag 5.7

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Ik herken dat er leden zijn die dit zo voelen. Daarom lijkt het mij goed om te kijken hoe er op een veilige manier opbouwende kritiek kan worden gegeven. Dit moet veilig zijn voor de personen die kritiek willen uiten, maar ook voor het landelijk bestuur en voor de rest van DWARS. Als lid van de Raad van Advies kan ik meedenken met het bestuur over hoe dit het beste georganiseerd kan worden.

LYKLE MAATJE

Vraag 5.8

Indiener: Myrte Hesselberth

Vraag: Eerder hebben leden van de Zoekcommissie zich in verband met integriteitsredenen teruggetrokken van hun functie omdat zij overwogen te solliciteren voor belangrijke functies binnen DWARS. Jij hebt dat als voorzitter van de Zoekcommissie niet gedaan. Wat waren je overwegingen hierbij en hoe kijk je hierop terug?

Antwoord: In het witboek dat we van de vorige ZoekCie hebben gekregen stond hierin dat we hier hele duidelijke afspraken over konden maken voordat we begonnen. Met de (huidige) ZoekCie hebben we toen duidelijk gezegd: als je voor Landelijk Bestuur gaat, ga je uit de ZoekCie. Voor de overige taken zouden we per casus kijken. Toen ik en een ander ZoekCie mogelijk voor RvA zouden gaan, hebben we met zijn allen afgesproken dat wij tijdens het bespreken van de RvA functie uit de vergadering zouden stappen, en toen nam mijn lieftallige vice-voorzitter Rianne het van me over. In de periode vanaf het moment dat ik erover dacht om voor het RvA te gaan, heb ik dus geen enkele brainstorm sessie daarover bijgewoond, zijn de notulen zo aangepast dat ik het niet kon inzien, was er voor overleg een aparte 'draad' in Slack waar ik niet bij kon en werd de communicatie tussen de Kandidatencommissie en de Zoekcie over het RvA ook door Rianne opgepakt. Ik ben tevreden over hoe het is gegaan en heb ook op geen enkel moment iets meegekregen van wie de ZoekCie allemaal benaderd heeft. Hopelijk is dat zo duidelijk!

Vraag 5.9

Indiener: Oscar Lawson

Vraag: Hey Lykle! Je bent kandidaat voor de Raad van Advies (RvA), maar ook lid van de Zoekcommissie. Hoe heb jij binnen de Zoekcommissie ervoor gezorgd dat er bij het zoeken naar kandidaten voor de RvA geen belangenverstrengeling plaatsvond met jouw kandidatuur? Om het specifiek te maken: Was je bij de overleggen over de potentiële RvA kandidaten, en had je toegang tot de notulen over die kandidaten?

Antwoord: Ik vind het fijn dat ik gewoon twee soortgelijke vragen krijg! Want dan is deze vraag dus gewoon beantwoord <3

Vraag 5.10

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi! Wat vind je goed aan gang van zaken het afgelopen jaar bij de Raad van Advies? En wat wil je verbeteren?

Antwoord: Hoi! Ik heb natuurlijk voor het grootste deel weinig meegekregen van de RvA (zoals het hoort) en heb net als iedereen alleen de vrijgegeven notulen kunnen inzien. Ik vond het RvA, vooral rond het penningmeesterschap in December, goed en steady werk leveren. Ik zag ook dat het een schokgolf door de vereniging liet gaan, omdat het redelijk

laat aan het licht kwam. In mijn sollicitatie heb ik ook aangegeven dat ik hoop een opener en gemakkelijkere communicatie te kunnen bewerkstelligen tussen het nieuwe bestuur en de RvA, zodat zo iets van vorig jaar (hopelijk) niet weer gebeurt. Daarbij moet natuurlijk gezegd worden dat corona daarbij een enorme stoofactor is, waar geen controle over te hebben is.

Het komt dus neer op een betere communicatie over de gehele lijn.

Vraag 5.11

Indiener: Myrte van der Zwet

Vraag: Hoi Lykle, het afgelopen jaar ben jij voorzitter geweest van de Zoekcommissie. Als voorzitter draag je natuurlijk ook verantwoordelijkheid voor hoe het in je commissie gaat. Ben jij in het afgelopen jaar goed omgegaan met de vertrouwelijkheid van de Zoekcommissie en is daar wel eens iets misgegaan? Wat is volgens jou het belang van vertrouwelijkheid in een orgaan als de RvA?

Antwoord: Hey Myrte, aan het begin van het jaar hebben we duidelijk op papier gezet: alles blijft binnen de ZoekCie. Elk signaal dat we horen, blijft binnen ons achen. Aan het eind van ons termijn kregen we signalen dat mensen wisten van kandidaatstellingen voordat het online kwam, en dat zou vanuit ons kunnen zijn gekomen. Wij hebben daar te weinig informatie over gekregen om te oordelen of dat echt zo is geweest. Ik heb daar met mijn commissie natuurlijk over gesproken, en ook zij konden het niet plaatsen. Ook was eerder bekend dat de vacature voor penningmeester weer open zou gaan, dan dat deze daadwerkelijk open ging. Dit konden we wel plaatsen. Dit kwam door een miscommunicatie tussen de KaCie en mijzelf, omdat er niet een duidelijke datum voor heropening was vastgelegd. Wij zijn, nadat ons bekend werd dat de vacature langer open zou blijven, meteen contact op gaan nemen met de afdelingsbesturen om een breder net uit te gooien.

Bij de RvA is het net zo belangrijk, en misschien nog wel belangrijker, dat er totale vertrouwelijkheid is. Alles wat binnen de RvA besproken wordt, moet vertrouwelijk kunnen blijven. De RvA moet vrijuit over opgevangen signalen kunnen praten, voordat het naar bijvoorbeeld het Landelijk Bestuur bekend wordt, zodat mensen zich veilig kunnen voelen. DWARS is een prachtige vereniging met veel verschillende mensen, en die verdienen het allemaal om gezien en gehoord te worden op een manier die voor hun veilig en comfortabel is.

Vraag 5.12

Indiener: Judith Scherpenisse

Vraag: Hoi Lykle, in jou filmpje viel mij op dat je veel over jezelf reflecteerde en over je voorzitterschap bij de zoekcommissie en afspraken met het bestuur. Naast dat het belangrijk is om over jezelf te reflecteren is het denk ik belangrijk dat je in een goede relatie

met het bestuur open staat voor feedback. Ik vroeg me af hoe jij in zo'n situatie omgaat met feedback geven en ontvangen?

Antwoord: Hoi Judith, bedankt voor je vraag! Leuk dat je mijn filmpje hebt gezien!

In het afgelopen jaar zijn er natuurlijk wel wat dingen misgelopen. Daar zijn we allemaal mens voor. Ik heb altijd mijn best gedaan om open te staan voor de feedback die ik kreeg, en heb er ook specifiek na elk belangrijk moment (bijvoorbeeld de bestuursinteresseborrel!) naar gevraagd bij mijn commissie en bij het bestuur bij het reflectiemoment. Ik vind het soms best lastig, dat durf ik wel toe te geven, omdat het me in mijn onzekerheid raakt. Dat is echter geen reden om het uit de weg te gaan en daarom blijf ik me openstellen voor kritiekmomenten, zodat ik kan luisteren en leren en kan groeien in alles wat ik doe en nog ga doen!

Vraag 5.13

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Hey Jet, ik snap zeker waar je vraag vandaan komt! Zeker in het afgelopen jaar is het me opgevallen hoe moeilijk het is om op bepaalde plekken kritiek te leveren. Soms lijkt het alsof we met z'n allen bang zijn geworden voor te veel kritiek. Het afgelopen Wintercongres rondom de twee moties jegens het bestuur kan ik me het helderst herinneren. Hier ben ik van geschrokken, omdat dit mij niet de bedoeling van een congres leek. De setting van het congres (online) hielp daar ook zeker niet bij. Ik hoop in het RvA scherp te kunnen zijn op dit soort grote, maar ook zeker de kleinere voorvallen die zich binnen de vereniging afspelen, en te kunnen aansturen op een open en veilige communicatie. Zodat er kritiek kan worden geleverd, daarnaar kan worden geluisterd, en kan worden geleerd, op een manier die voor iedereen als veilig wordt ervaren.

SAM GOOSSENS

Vraag 5.14

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi! Wat vind je goed aan gang van zaken het afgelopen jaar bij de Raad van Advies? En wat wil je verbeteren?

Antwoord: Ik wil niet te veel terugkijken en precies aanwijzen wat wel en niet goed gegaan is het afgelopen jaar. Ik ben er daarvoor te weinig (dicht)bij geweest en daarbij vind ik het belangrijk dat we vooral vooruit gaan kijken.

Ik wil ervoor gaan zorgen dat het (on)gevraagde advies wat de RvA geeft, overgenomen wordt door het bestuur. Dit wil ik doen door breed informeel contact te houden (één-op-één gesprekken met meer dan alleen je bestuurslidbuddy) en goed te

motiveren en toelichten waarom advies gegeven is en ook ontvankelijk te zijn voor redenen waarom het (aan te treden) bestuur misschien het advies niet op kan/wil volgen (en dan samen naar een oplossing gaan zoeken).

Ook wil ik me inzetten voor dat DWARS kritisch blijft naar de moederpartij én dat deze kritiek ook gehoord wordt. Ik wil me ervoor inzetten dat DWARS altijd door GL serieus genomen wordt.

Ik denk dat ik bedachtzaam en ervaren genoeg ben om ervoor te zorgen dat de RvA met goed onderbouwde en uitvoerbare adviezen komt, ik een goede, geïnteresseerde en redelijke gesprekspartner kan zijn voor het LB, leden en commissies en dat ik voldoende gravitas heb om te bevorderen dat DWARS door GL gehoord wordt.

Vraag 5.15

Indiener: Jet Waterman

Vraag: Hoi! Ik zie als lid dat er te weinig ruimte is voor goede onderbouwde kritiek binnen DWARS. Herken jij dit en hoe ben jij van plan als je verkozen wordt hier verbetering in te brengen?

Antwoord: Persoonlijk weet ik niet of er té weinig ruimte is voor interne kritiek, zeker wanneer deze goed onderbouwt is. Die hoort er namelijk wel te zijn. Het is alleen wel veel zeggend dat leden dit wel zo ervaren en in dat opzicht moet je als organisatie dit soort zorgen dan ook serieus nemen. Ik wil graag in gesprek treden met leden die dit ervaren en daaruit herkennen welke systemen en processen ervoor zorgen dat leden hun ei niet kwijt kunnen. Daarna wil ik graag met voorstellen komen hoe dit te verbeteren.

Van begin af aan wil ik letten op een goede sfeer en dat iedereen gehoord wordt binnen DWARS. Er moet een open discussie gevoerd kunnen worden, maar hierbij mogen we geen mensen beschadigen. Dit zijn ook echte uitgangspunten van DWARS en zetten leden zichzelf uiteraard ook altijd voor in, maar gaandeweg slijten er toch altijd patronen in en consolideren relaties, (machts)structuren en verstandhoudingen zich en kunnen ongeschreven regels schadelijk zijn/worden. Ik wil waakzaam zijn en blijven om dit te herkennen, te benoemen en er wat aan te doen.

KANDIDAAT HOOFDREDACTEUR OVERDWARS **JONATHAN KOELEWIJN**

Vraag 6.1

Indiener: Oscar Lawson

Vraag: Hoi Jonathan. Drie weken voor het congres app je in de OverDWARS appgroep: 'Ik ben Jonathan en laat ik maar direct met de deur in huis vallen, ik ben de volgende hoofdredacteur!' Waarom deel je dit op deze manier, terwijl je nog niet verkozen bent?

Ook kwam dit appje vrij dwingend over, iets wat in je advies ook beschreven staat.

Ik vraag me af hoe jij je communicatiestijl gaat aanpassen?

Antwoord:

Beste Oscar,

Allereerst, Bedankt voor de vraag! Laat ik maar weer met de deur in huis vallen en antwoorden. Mijn woordkeuze, timing en de algehele toon van het bericht zijn, achteraf gezien ongepast. Ik kan je vertellen dat dit in mijn visie is veroorzaakt door een gevoel van lichte euforie, enthousiasme en opluchting. Achteraf gezien was dit ongepast en misplaatst. Wat ik wèl hoop, is dat jij, maar ook de rest van de redactie uit dit bericht hebben kunnen opmaken dat ik er ècht zin in heb en dat ik (eigenlijk) niet kan wachten om aan de slag te gaan, ookal had ik met dit bericht beter kunnen wachten. Echter ben ik nog wat kritischer op mijzelf, achteraf gezien was het misschien verstandiger geweest pas toe te treden tot de appgroep nadat ik jullie in persoon of online had ontmoet, mede omdat dit toch een andere toon zet. In de toekomst streef ik ernaar om deze motivatie en dit enthousiasme te behouden. Ik ben mij er in het algemeen heel erg van bewust dat mijn communicatiestijl als dwingend kan worden ervaren. Zoals ook in het advies staat, probeer ik hier zoveel mogelijk op te reflecteren en nodig ik anderen ook altijd expliciet uit om mij hier op te wijzen als dit het geval is. Vanzelfspreken is het nooit mijn bedoeling (geweest) om dwingend over te komen, maar ik ben mij er ook van bewust dat dit irrelevant is wanneer mijn conversatiepartners mij wel als dwingend ervaren. Ik ben er dus heel erg van bewust en doe er veel aan dit te voorkomen, echter vanwege de lichte euforie en het enthousiasme van mijn kant op het moment van verzenden van dit bericht is dit niet goed gegaan, waarvoor, nogmaals, mijn excuses.

Ik hoop dat dit antwoord bevredigend is,
Jonathan Koelewijn

Vraag 6.2

Indiener: Oscar Lawson

Vraag: Hoi Jonathan, in je voorstelstukje deel je jouw visie op OverDWARS. Je wil een veilige plek scheppen waar mensen gesprekken kunnen aangaan met elkaar over vraagstukken. Ook wil je dat OverDWARS meer actief wordt, er meer risico genomen wordt en dat de redacteurs gemotiveerd zijn.

Ik vraag me nu af waarom je denkt dat OverDWARS op dit moment geen risico neemt, niet actief genoeg is en de redacteurs niet genoeg motivatie hebben.

Hoe heb jij een beeld van de sfeer binnen OverDWARS gevormd, zonder dat je aanwezig bent geweest bij vergaderingen?

Antwoord:

Beste Oscar,

In mijn voorstelstukje stel ik inderdaad dat ik een veilige plek voor debat wil scheppen (ik noem dit, tegendraads, een forum). Tevens stel ik dat ik zal steven naar een actiever

overDWARS dat meer risico neem met meer gemotiveerde redacteurs. Uit de door jouw gestelde vraag maak ik op dat dit op jou is overgekomen als kritiek op de redactie. De vraag wekt bij mij dus het gevoel op dat jij denkt dat ik vind dat overDWARS geen risico neemt, niet actief genoeg is en dat de redacteur niet voldoende gemotiveerd zijn. Dit was echter absoluut niet wat ik met mijn opmerkingen bedoeld heb. Het feit is, dat ik streef naar verbetering op deze vlakken; het kan áltijd met meer risico en actiever. Ik vind dat je altijd moet streven naar verbetering. Echter, betekent het feit dat ik verbetering wil, niet dat ik vind dat het nu 'slecht' gaat. Ik vind dus niet dat er nu geen risico wordt genomen, of dat de redacteurs niet genoeg motivatie hebben. Ik vind echter wel dat overDWARS niet actief genoeg is omdat ik meer wil gaan publiceren. Ik vind al de ambities die ik uitdruk echter onderdeel van een stijgende lijn. Ik wil graag voorbouwen op de basis die er nu ligt. Zie het als een orkest, wanneer de dirigent extra partijen toe wil voegen, moet de basis sterk zijn. Daar zijn we nu, bij die sterke, betrouwbare en stevig basis met gemotiveerde redacteurs. Ik zie het als mijn taak om die interessante partijen toe te voegen, om dat proces te dirigeren. Van de sfeer binnen overDWARS dwars heb ik maar een zeer beperkt beeld, het was mijn bedoeling om één of meerdere redactievergaderingen bij te wonen, maar dat is in de samenloop van verplichtingen en omstandigheden nooit gebeurd, dit betreur ik.

Ik hoop je hierbij voldoende geïnformeerd te hebben,
Jonathan Koelewijn

Vraag 6.3

Indiener: Oscar Lawson

Vraag: Hey Jonathan. In je video heb je het ook over dat OverDWARS een hogere kwaliteit hoort te hebben.

Tegelijk wil je dat iedereen bemoedigd wordt te schrijven. Echter studeert niet elke DWARSer literatuurwetenschappen, en niet iedereen schrijft perfecte stukken.

Hoe zie jij voor je dat de kwaliteit van stukken omhoog gaat, maar tegelijk de drempel voor niet-redactieleden lager wordt om te schrijven wat ze willen?

Antwoord:

Beste Oscar,

Inderdaad stel ik dat overDWARS qua kwaliteit beter kan. Maar dat het beter kan, kan in elke situatie gesteld worden, altijd. Ik ben me er heel erg van bewust dat (gelukkig) niet elke DWARSer literatuurwetenschappen studeert. Mijn plan om de kwaliteit op te schroeven en tegelijkertijd de toegankelijkheid voor niet-redactieleden aan te sporen tot schrijven is als volgt: ik wil graag, met de redactie samen, een document opstellen voor kwaliteitsrichtlijnen waar een artikel aan behoort te voldoen. Aan de hand hiervan kunnen redactieleden zelf alvast checken of het met hun artikel welgoed zit, kunnen niet-redactieleden zien wat er ongeveer verwacht wordt en kunnen redactieleden niet-

redactieleden gemakkelijker ondersteunen bij het schrijven. Vóórdat elke artikel gepubliceerd wordt wil ik het in eerste instantie zelf gelezen hebben. Afhankelijk van de aard van de artikelen en/of de onderwerpen kan deze laatste check ook gedaan worden door een ervaren redacteur. Dit gaat dan vanzelfsprekend in goed overleg tussen alle partijen. De toegankelijkheid wil ik vooral bevorderen door actief naar buiten te treden naar de lokale afdelingen en wanneer niet-redacteuren een stuk (willen) schrijven er een redactielid is dat deze niet-redactieleden kan begeleiden in het proces, de precieze invulling hiervan wordt uiteraard eerst besproken met de redactie.

Ik hoop dat deze uiteenzetting duidelijk is,
Jonathan Koelewijn

Vraag 6.4

Indiener: Jasper van Boven

Vraag:

Beste Jonathan, In je bestuurspitch lees ik veel ambitie, en dat is natuurlijk mooi. Het hoofdredacteurschap brengt echter ook een grote verantwoordelijkheid met zich mee. In eerdere jaren is gebleken dat het toch wel veel tijd kost, en dan ging het om hoofdredacteuren met veel ervaring bij OverDWARS of ergens anders binnen DWARS. Ik lees in je bestuurspitch dat je aankomend jaar twee studies en een bestuursfunctie bij een studievereniging wil doen, als je niet gekozen wordt. Als je wél gekozen wordt, ben je dan van plan om een of meerdere van die plannen stop te zetten? Groetjes, Jasper van Boven

Antwoord:

Beste Jasper,

Fijn om te horen dat mijn ambitie en enthousiasme goed overgekomen is in de bestuurspitch. Vanzelfsprekend neem ik de functie van hoofdredacteur uiterst serieus. Het klopt dat ik het aankomende jaar zowel academisch gezien als non-academisch gezien druk heb. Voor de bestuursfunctie bij mijn studievereniging ben ik ook aangenomen. Ik kan er niet omheen, het gaat een druk, vol jaar worden. Tot nu toe heb ik, naar mijn eigen idee, nog nooit en moment gehad waarop ik echter te druk was. Vaak was het tegendeel waar en spendeerde ik het gros van mijn tijd niet met uitdagende taken. Ik heb deze grote hoeveelheid taken op mij genomen omdat ik zelf denk dat ik deze uitdaging wel kan gebruiken. Tevens betekent de tweede studie voor mij geen extra studielast, vanwege de manier waarop ik mijn afgelopen jaar heb ingevuld. Zelf heb ik het idee dat ik al mijn taken naar behoeven uit zal kunnen voeren. Wanneer dit na een bepaalde periode (ik denk zelf rond de kerst) niet waar blijkt te zijn zullen er dan passende maatregelen genomen moeten worden. Ik heb gelukkig een hele lieve, fijne en ondersteunende familie van vrienden om mij heen die mij er op zijn zachts gezegd ferm van op de hoogte zal brengen als zij merken dat ik bezwijk onder de werkdruk. Zoals al eerder genoemd heb ik zelf het idee dat ik de hoeveelheid werk aankan, ik merk namelijk dat ik proportioneel meer ga doen en productiever ik ben wanneer ik druk ben. Ik heb er alle vertrouwen in dat het goed gaat komen.

Ik hoop dat ik je een duidelijk beeld heb gegeven van mijn plannen,
Jonathan Koelewijn

Vraag 6.5

Indiener: Tim Meulengraaf

Vraag:

Hallo Jonathan,

2 vragen

Je spreekt over dat je een betere sfeer wil creëren bij de overDWARS, hoe zie jij deze sfeer dan nu en hoe ben je hier achter gekomen aangezien ik heb vernomen dat je nauwelijks nog betrokken bent geweest bij de OverDWARS?

Daarnaast streef je naar een inclusieve OverDWARS die ruimte biedt aan iedereen, maar tegelijkertijd wil je de lat voor artikelen en content heel wat hoger maken. Mijn vraag is of dit niet tegenstrijdig is aangezien de leden van de OverDWARS geen literatuurwetenschappers zijn en geen professionele journalisten maar enthousiaste leden die nu al leuke en toffe content maken, is het hoger leggen van de lat niet juist heel belemmerend voor mensen en schrikt dit niet juist mensen af?

Derde halve vraag: in je voorstel gebruik je het woord blank om jezelf te beschrijven, lijkt me niet echt een heel toffe en inclusieve term om te gebruiken, wil je hier op letten voortaan?

Antwoord:

Beste Tim,

Bedankt voor de vragen. Het lijkt mij verstandig om bij vraag 1 te beginnen. In je eerste vraag, vraag jij je af hoe ik de sfeer bij overDWARS voor me zie en hoe ik tot dit denkbeeld gekomen ben. Ik heb na de bekendmaking van mijn kandidaatstelling kort contact gehad met de huidige hoofdredacteur van overDWARS. In dit contact hebben wij het kort en bondig, op een informele wijze over de werkzaamheden en redactie gehad. Echter wil ik duidelijk maken dat ik absoluut niet de illusie heb dat een kort gesprek mij een representatief beeld van de redactie kan geven, dit sluit ik uit. Mijn beeld van de redactie is hier niet op gebaseerd. Ten tweede, de term "beter". In vraag 6.2 licht ik al kort toe wat mijn bedoelingen met "verbeteren" zijn. In het kort: ik wil in alles wat ik doe alles verbeteren, dit is een gevolg van de ambitie die ik heb. Echter wijst "beter" op geen enkele manier op de huidige staat van de redactie. Ik ben in geen enkele manier negatief over het huidige werk van de redactie, maar vind wel dat het altijd beter kan en dat ik de juiste persoon ben om deze stijgende lijn volgens mijn visie door te zetten. Jouw tweede vraag heb ik grotendeels beantwoord in vraag 6.3. Hier wil ik wel aan toevoegen dat ik denk dat artikelen van kwaliteit motiverend werken en dat hoe hoger de kwaliteit, hoe meer een niet-redactielid zal denken "ik vind dit gaaf, dat wil ik ook". Ten derde wil ik mijn oprechte

excuses aanbieden. In mijn formulatie in de video probeerde ik via deze term, in combinatie met de setting een korte, obscure referentie te leggen naar het nummer "blanke man" van de Dijk, het is vanzelfsprekend niet mijn bedoeling geweest om kwetsend over te komen. Ik heb inclusiviteit hoog in het vaandel en ben mij van mijn privilege bewust. Het lijkt mij interessant en leerzaam om het hier over te hebben, schroom niet om contact met mij op te nemen.

Ik hoor jouw vragen naar tevredenheid te hebben beantwoord,
Jonathan Koelewijn

VOORDRACHT ZOEKCOMMISSIE

Over de voordracht van de zoekcommissie en de kandidaten daarvoor zijn geen vragen binnen gekomen.

VOORDRACHT CAMPAGNECOMMISSIE

Over de voordracht van de campagnecommissie en de kandidaten daarvoor zijn geen vragen binnen gekomen.

VISIESTUKKEN ONDERWIJS

Vraag 9.1

Indiener: Thomas Smits

Vraag: Hoi onderwijscommissie! Jullie visiestuk is erg lang, 34 pagina's. De meeste visiestukken van DWARS zitten rond (of onder) de 10 pagina's, een enkeling op de 20. Hoe reflecteren jullie op de toegankelijkheid van jullie visiestuk?

Antwoord: Hoi Thomas, bedankt voor je vraag. Ja, we hebben zeker rekening gehouden met de toegankelijkheid van het visiestuk. Het is alleen een erg moeilijk en ingewikkeld onderwerp en we wilden niet een stuk schrijven waarin alleen staat wat er slecht is, maar ook echt een oplossing bieden. Om het toegankelijker te maken hebben we wel bijna alles in begrijpelijke taal (B1-taalniveau) geschreven en waar nodig termen uitgelegd. Dit omschrijven maakt helaas het stuk ook langer. Om het toch voor mensen makkelijker te maken om het te lezen hebben we een conclusie geschreven van anderhalve pagina. Dus als je niet de tijd hebt om het hele stuk te lezen raad ik je aan om hier in ieder geval wel naar te kijken. Verder zijn er zes onderwerpen die in elk hoofdstuk terugkomen. Dit betekent dat als je in de conclusie bijvoorbeeld het deel over de situatie thuis interessant vindt en er meer over wil weten dan is er heel duidelijk aangegeven welke paragrafen je daarvoor moet lezen. Dit zijn er drie, namelijk één per hoofdstuk. Natuurlijk is het stuk duidelijker als je alles leest, maar we begrijpen dat dat niet voor iedereen mogelijk is en

daarom hebben we voor deze oplossingen gekozen. Ik hoop dat dit je vraag heeft beantwoord.

ENERGIE, DUURZAAMHEID EN MOBILITEIT

Over het visiestuk van de commissie Energie, Duurzaamheid en Mobiliteit zijn geen vragen binnen gekomen.

WIJZIGINGSVOORSTELLEN HUISHOUDELIJK REGELEMENT 6: BENADRUKKEN WETTELIJKE TAAK KASCOMMISSIE EN TOEZICHT OP VERBOD UITGAVEN DIERLIJKE PRODUCTEN

Vraag 11.1

Indiener: Benthe van Wanrooij

Indiener wijzigingsvoorstel: Martijn Staal namens het landelijk bestuur

Vraag: Hoi bestuur, waarom is er dermate wantrouwen dat het bestuurslid (de penningmeester) niet-veganistische producten zal vergoeden, dat dit door de kascommissie moet worden gecontroleerd? Denken jullie niet dat de energie en tijd van beide partijen beter aan andere zaken kan worden besteed dan controleren of de kaas op het bonnetje vegan is?

Antwoord: Ik denk dat dit vooral ligt aan hoe je het voorstel precies interpreteert. Dit voorstel is voornamelijk gebaseerd op de verantwoording van de kascommissie op het zomercongres van 2020. Daarin merkte de kascommissie op dat er niet goed verklaarbare niet-veganistische uitgaven waren gedaan, maar stelde ze dat dit niet onder haar controlebevoegdheid valt. Met dit voorstel wordt expliciet duidelijk dat de kascommissie hier wel degelijk de penningmeester op mag wijzen. Mocht je de gekozen verwoording te sterk vinden, nodig ik je uit om een amendement in te dienen. Zolang de strekking blijft bij wat ik hierboven beschreven heb, neemt het bestuur zo'n amendement graag over.

WIJZIGINGSVOORSTELLEN POLITIEK PROGRAMMA 6: DUIDELIJKE MAATREGELEN TEGEN PROBLEMATISCHE SCHULDEN

Vraag 12.1

Indiener: Lodewijk Verduijn

Indiener wijzigingsvoorstel: Lodewijk Verduijn namens de Denktank Coronacrisis

Vraag: Hoi bestuur, ik zie dat jullie ons voorstel hebben ontraden?

Zijn jullie het met mij eens dat ondanks dat het verschilt per gemeente alles op alles gezet moet worden om mensen te helpen zo goed mogelijk te scheiden? Dat het toch, ondanks dat het verschilt per gemeente, een beetje kan helpen, is het niet om de efficiëntie, dan is het wel voor de bewustwording hoe om te gaan met 'afval'?

Antwoord: Hoi Lodewijk, dat klopt inderdaad. We begrijpen waar je heen wil, maar een centrale certificering geeft in de praktijk alleen maar problemen. Neem nou melkpakken. In de meeste gemeenten kan dit bij het plastic, in andere gemeenten niet. Als je nu een certificaat er op plakt waar op staat 'plastic', en personen in de gemeenten waar melkpakken niet bij het plastic mogen gooien ze weg bij het plastic ontstaat er in die afvalverwerking problemen. Melkpakken zijn niet het enige item waar dit speelt. Daarnaast zit Nederland aangesloten op de Europese markt. Afvalbeleid tussen gemeentes verschilt al, maar tussen lidstaten van de EU is er nog meer verschil.

17: DUIDELIJKE MAATREGELEN TEGEN PROBLEMATISCHE SCHULDEN

Vraag 12.2

Indiener: Veerle van Wijk

Indiener wijzigingsvoorstel: Douwe Kuipers namens de commissie Economie

Vraag: Vraag aan het bestuur: is het bestuur het met mij eens dat sinds 1 oktober 2020 de zinsnede over modernisering praktisch overbodig is geworden omdat het kabinet dit programmapunt is gaan uitvoeren?

Inhoudelijke noot van de schrijver van dit punt [originele schrijver van dit punt in het politiek programma van 2020, *redactie*]: "modernisering" in deze context refereerde naar de oude wet op beslaglegging die sinds 1838 (!) niet echt inhoudelijk was gewijzigd en dus echt niet meer aansloot bij de moderne tijd. Zo mocht eigenlijk alles behalve je bed, je kleding en je gereedschap worden meegenomen, ook persoonlijke eigendommen die niets meer opleveren bij verkoop. Gelukkig doet Sander Dekker ook wel eens wat positiefs, en is het beslagrecht sinds 1 oktober 2020 sterk gemoderniseerd en kunnen deurwaarders nu op veel minder spullen beslag leggen. De zinsnede over modernisering is hiermee gelukkig overbodig geworden.

Antwoord: Hoi Veerle, goed dat je ons hier op wijst. Je hebt inderdaad gelijk. De wetsherziening is in oktober 2020 begonnen en inmiddels zijn ook de vervolgfases ingevoerd. Zo is het niet meer mogelijk sinds januari om de gehele bankrekening op te eisen en kan er nu makkelijker beslag worden gelegd op een auto of aanhangwagen.

WIJZIGINGSVOORSTELLEN BEGINSELPROGRAMMA 1: KLIMAATRECHTVAARDIGHEID IN HET BEGINSELPROGRAMMA & 2: DEMOCRATISCHE ECONOMIE IN BEGINSELPROGRAMMA

Vraag 13.1

Indiener: Veerle van Wijk

Indiener wijzigingsvoorstel: Sabine Scharwachter namens het landelijk bestuur

Vraag: Is het bestuur het met mij eens dat het niet gebruikelijk is dat het bestuur grote en fundamentele wijzigingen in het beginselprogramma aanbrengt, en dat het ook niet past bij de rol van het bestuur - die immers zich committeert aan het beginselprogramma conform de statuten? Is het bestuur het ook met mij eens dat het niet past om dusdanig grote wijzigingen zonder mogelijkheid tot wezenlijke inhoudelijke discussie op een online congres door te voeren? Is het bestuur het met mij eens dat er beter kan worden gekeken naar een commissie die het hele beginselprogramma herschrijft?

Antwoord: Het bestuur ziet het als haar taak om het beginselprogramma te actualiseren wanneer zij constateert dat het de daadwerkelijke beginselen van DWARS nog onvoldoende reflecteert. Net zoals dat het bestuur Statuten- of HR-wijzigingen indient om deze te actualiseren, kunnen we dat ook doen voor het beginselprogramma.

Wij zien onze wijzigingsvoorstellen niet per se als enorm groot of fundamenteel. Voor ons voorstel over klimaatrechtvaardigheid geldt dat we denken dat het logisch voortvloeit uit de DWARSe waarden en inzet: we willen niet zomaar klimaatbeleid, maar vooral ook sociaal en inclusief klimaatbeleid. We denken dat het daarom terecht is om dit expliciet te laten weerspiegelen in onze beginselen. Voor ons voorstel over democratische economie geldt dat we bewust kiezen voor een formulering die breder (en makkelijker te begrijpen) is dan de oorspronkelijke formulering. Hiermee doen we meer recht aan de diversiteit aan opvattingen over economie die binnen DWARS bestaat.

Om antwoord te geven op je laatste vraag: ja, helemaal mee eens! Bij het schrijven van ons wijzigingsvoorstel realiseerden we ons tot onze verbazing bijvoorbeeld dat de term 'klimaat' niet in ons beginselprogramma voorkomt. Ons beginselprogramma is - als het goed is - geschreven rond 2001 en is voor het laatst grondig herzien door het bestuur van Jesse Klaver in 2007. Dus wij zouden onze opvolgers van harte willen aanraden om een beginselprogrammacommissie in te stellen op het wintercongres van 2021.